

2024

Jaarverslag

Versie 1.0

CSG GRONINGEN

Inleiding

Jouw verhaal is niet voor een cijfer

Op onze scholen leren jongeren kennis en vaardigheden die ze nodig hebben om een rol te spelen in onze samenleving. We verzorgen lessen in vakken, maken programma's en organiseren projecten waarin jongeren zich ontwikkelen. We volgen en beoordelen die ontwikkeling ook, we geven leerlingen feedback en we geven ze een cijfer.

Maar dat is niet alles. Al doende begeleiden we jongeren tijdens een gevoelige fase in hun leven, waarin ze zichzelf, elkaar en de wereld leren kennen, zicht krijgen op wat ze willen en kunnen. Met ons zetten ze stappen in het verhaal van hun leven. Dat is niet voor een cijfer, maar het is heel belangrijk, het is waar het eigenlijk om gaat. Het maakt ons vak betekenisvol en waardevol.

Zo is het ook met dit overzicht van 2024. Het staat vol met cijfers en grafieken over wat er dit jaar is gebeurd, de resultaten die we hebben behaald. Het zegt iets over ons en het is niet onbelangrijk, maar het vertelt niet het verhaal dat we geleefd hebben.

Iets van dat verhaal lees je tussen de regels door. De hoogtepunten ervan lees je in deze inleiding, aan de hand van de indeling die we gekozen hebben in ons strategisch plan. Het verhaal dat we leven gaat over leerlingen, onderwijs, leraren en samenwerking.

Leerlingen

De lol van ons werk zit in de leerlingen met wie we werken. Niet dat dat altijd gemakkelijk is en vanzelf gaat. Onze gezamenlijke ontwikkeldag, voor alle medewerkers van de CSG, ging dit jaar over de relatie die we met leerlingen ontwikkelen. We lieten ons inspireren door Marcel van Herpen, die een helder beeld gaf van wat een sterke pedagogische relatie is.

Op onze scholen voeren we gesprekken met jongeren over hun leefwereld en wat ze hopen of verwachten van school. We geven een antropologisch onderzoeksbureau daarvoor de ruimte. Zij zoeken de verdieping en helpen ons om een beter beeld te krijgen van wat jongeren belangrijk vinden. Het is de bedoeling dat het beeld, dat gaandeweg ontstaat, ons helpt om het onderwijs te ontwikkelen.

Dit jaar bestond Augustinus 75 jaar. We hebben dat bescheiden en trots gevierd. Veel ouders die zelf leerling op onze school zijn geweest, komen nu met hun kinderen opnieuw kennismaken. Het is mooi dat we zo generaties lang een bijdrage leveren aan leerlingen en aan de stad.

Onderwijs

De basis op orde – daar gaat veel aandacht naar uit. We werken aan een goede integratie van de basisvaardigheden in al onze vakken en lessen. We besteden veel aandacht aan didactische kwaliteit, zodat we onze tijd goed benutten en leerlingen weten wat ze in onze lessen kunnen verwachten. Op Wessel Gansfort werkten we in 2024 met een intensief programma aan de basiskwaliteit van de lessen. Natuurlijk doen we meer dan dat, op alle scholen. Een aansprekend en zichtbaar voorbeeld daarvan is de verbouwing van Selion, waar we ruimte maakten voor een techlab met veel digitale mogelijkheden en voor de praktijkvakken, waarvoor we de lokalen verbouwden tot een ruimtelijke en overzichtelijke werkruimte.

Leraren

Leraren zijn de dragers van ons onderwijs. We zijn zuinig op ze. De middelen die we door de overheid daarvoor krijgen aangereikt, zetten we zo goed mogelijk in. De extra uren in het persoonlijk budget zetten we effectief in. In 2024 hebben we opnieuw collega's benoemd als LC- en LD-docent. De procedure daarvoor is door directeuren, collega's uit de MR en van HRM opnieuw tegen het licht gehouden en verbeterd.

CSG Groningen is ook penvoerder geworden van Onderwijsregio VO Groningen. Deze nieuwe organisatie is bedoeld om het lerarentekort tegen te gaan. Hier ontstaan veel nieuwe initiatieven om leraren te werven, op te leiden en te begeleiden in hun loopbaan.

Veel nieuwe mensen hebben hun plek gevonden bij de CSG en daar zijn we blij mee. We hebben ook afscheid genomen van mensen, meestal feestelijk, maar we hebben dit jaar ook afscheid moeten nemen dat ons diep heeft geraakt.

Samenwerking

Samenwerking is een belangrijke kern in onze besturingsfilosofie. De ontwikkeling van onze scholen staat voorop. De kennis en inzet van het bestuursbureau ondersteunt die ontwikkeling. En waar het kan trekken scholen samen op. Dat zien we steeds meer, bijvoorbeeld als het gaat om de ontwikkeling van basisvaardigheden of van goed afgestemde bevorderingsnormen.

Nauwe samenwerking wordt ook uitgelokt doordat we de komende jaren minder geld te besteden hebben dan we de afgelopen jaren hebben uitgegeven. Dat is een beweging waaraan we moeten wennen en die soms schuurt, en tegelijkertijd kansen biedt om beter samen te werken.

Samenwerking zoeken we ook met andere scholen, organisaties en bedrijven in de stad. Dat is bijvoorbeeld goed te zien op Kluiverboom, dat als betrekkelijk kleine school toch een rijk aanbod voor leerlingen organiseert, door samen te werken met gemeentelijke organisaties die werken in de wijk, met vervolgopleidingen, met de scholen die in hetzelfde pand een onderkomen vinden en met bedrijven waar onze leerlingen stages lopen.

Op al deze gebieden – leerlingen, onderwijs, leraren en samenwerking – ontwikkelen we ons en houden we koers. We mogen trots zijn op ons werk en ons aandeel in de ontwikkeling van onze jongeren en de ontwikkeling van onze stad. Dat verhaal geeft betekenis aan de cijfers in dit verslag.

Inhoudsopgave

Bestuursverslag 6

1 Organisatie 7

1.1 Missie en visie 7

1.2 Strategische positie in de regio 7

1.3 Planning en beleidscyclus 8

2 Onderwijs 9

2.1 Kwaliteitszorg 9

2.2 Inspectie 9

2.3 Onderwijsresultaten 10

2.4 Toetsing en examinering 13

2.5 NPO 13

2.6 Passend Onderwijs 14

2.7 CSG Expertisecentrum 14

3 Personeel 15

3.1 Medewerkers 15

3.2 Formatie 15

3.3 Kenmerken personeelsbestand 15

3.4 Verzuim en preventie 17

3.5 (Strategisch) HR-Beleid 18

4 Bedrijfsvoering 22

4.1 ICT 22

4.2 Huisvesting, inkoop en facilitair 22

5 Financiën 24

5.1 Resultaatanalyse 24

6 Continuiteitsparagraaf 29

6.1 Begroting personele inzet 29

6.2 Leerlingenaantallen CSG Groningen 2024-2027 30

6.3 Balans 30

7 Bestuur en organisatie 33

7.1 Besturingsmodel 34

7.2 Besturingsfilosofie 34

7.3 Informatiebeveiliging en Privacy – IBP 35

7.4 Medezeggenschap 35

7.5 Interne beheersing 36

7.6 Risicobeheersing en eigen vermogen 37

7.7 Klachten 39

8 Verantwoording Raad van Toezicht 40

8.1 Toezichtsvisie 40

8.2 Toezichtskader 40

8.3 Organisatie en samenstelling 40

8.4 Werkwijze 42

8.5 Professionalisering 42

8.6 Werkzaamheden RvT in verslagperiode 43

Jaarrekening **46**

Grondslagen voor waardering Activa en Passiva 47

Grondslagen voor bepaling van het resultaat 50

Model A: balans per 31 december 2024 52

Model B: Staat van Baten en Lasten 53

Model C: kasstroomoverzicht. 55

Materiele vaste activa 56

Vlottende activa 57

Voorzieningen 60

Kortlopende schulden 61

Model G: verantwoording subsidies 62

Toelichting op staat van baten en lasten 65

Financiële baten en lasten 71

Model E: verbonden partijen 72

Bezoldiging topfunctionarissen 73

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT 76

Gebeurtenissen na balansdatum 76

Overige gegevens **77**

Statutaire winstbestemming 78

Deel 1

Bestuursverslag

1 Organisatie

1.1 Missie en visie

Uitgangspunt en doel

CSG Groningen wordt in stand gehouden door de stichting SCOG, die tot doel heeft het geven van voortgezet onderwijs op christelijke grondslag in Groningen en omgeving. De grondslag van SCOG is als volgt verwoord: ‘De stichting vindt haar inspiratie in de christelijke levensbeschouwing en beschouwt de Bijbel daarbij als bron. Dit is de basis voor een droom van een betere wereld en samenleving, waaraan jongeren en volwassenen een bijdrage leveren.’

In het strategisch beleidsplan van CSG Groningen beschrijven we het doel van ons onderwijs zo: ‘Met goed onderwijs leren we jongeren om eigen keuzes te maken en om met hun talenten bij te dragen aan de maatschappij. Zo bouwen volwassenen en jongeren aan een samenleving waarin iedereen meedoet, met begrip en respect voor zichzelf en voor anderen.’

Governance

De SCOG is een stichting die het bevoegd gezag uitoefent over de scholen die onder haar vallen. Deze scholen worden samen aangeduid als de Christelijke Scholengemeenschap Groningen en delen een BRIN-nummer.

De SCOG hanteert de code Goed Onderwijsbestuur VO. Deze code wordt door de Raad van Toezicht en het bestuur nageleefd.

De Raad van Toezicht heeft de leidraad voor haar handelen vastgelegd in een Handboek Toezicht.

Christelijke identiteit

De CSG is een open christelijke scholengemeenschap. Dat betekent dat we in het denken over ons onderwijs en ons idee over het ‘goede leven’ geïnspireerd worden door de rijkdom van de christelijke traditie. We waarderen dat mensen verschillend in het leven staan en bieden medewerkers, leerlingen en ouders ruimte voor een eigen invulling van levensbeschouwelijke identiteit. In de dagelijkse praktijk betekent dit dat op alle CSG-scholen ieder individu als een uniek en waardevol mens gezien wordt. Het christelijk karakter van de school wordt verder zichtbaar in de dagopeningen, de kerst- en paasvieringen en in de inhoud van het vak godsdienst/levensbeschouwing.

Drie woorden geven weer wat de kernwaarden van ons werk zijn.

- We zijn hulpvaardig: door te zien en te luisteren naar wat iemand nodig heeft.
- We zijn betrouwbaar: we staan voor je klaar en je kunt op ons rekenen.
- We zijn open: we zien wat er om ons heen gebeurt en vinden het belangrijk dat iedereen zich thuis voelt.

Deze waarden geven weer waar we ons pedagogisch en didactisch handelen op baseren en geven ook aan welke waarden uit onze traditie in ons werk vooral belangrijk zijn.

1.2 Strategische positie in de regio

Leerlingaantal en marktaandeel

De CSG is een gemeenschap van vier scholen in de stad Groningen. De leerlingen komen uit Stad, maar ook uit de Ommelanden. De demografische ontwikkelingen in de stad zijn over het geheel genomen betrekkelijk gunstig.

Hoewel verschillende modellen verschillende uitkomsten laten zien, is de verwachting dat het leerlingenaantal voor de CSG de komende jaren ongeveer gelijk zal blijven of licht zal dalen. De CSG heeft een stabiele plek in het Groninger scholenlandschap.

We werken nauw samen met gemeente- en schoolbesturen. De gemeente is verantwoordelijk voor een groot aantal organisaties in het sociaal domein en bovendien medeverantwoordelijk voor de huisvesting van onze scholen; voor CSG Augustinus is dit jaar een verkenning uitgevoerd naar mogelijkheden voor ver-nieuw-bouw verscheidene locaties aan de westkant van de stad. Besluitvorming daarover vindt naar verwachting plaats in 2025.

Met andere schoolbesturen werken we samen in het Platform VO-MBO, waarin alle schoolbesturen uit Stad en Ommeland vertegenwoordigd zijn. Deze besturen hebben een gezamenlijke visie en ambitie voor het onderwijs gepubliceerd onder de titel ‘Doorbreken’.

De bestuurder van CSG is voorzitter van de Algemene Leden Vergadering van het samenwerkingsverband passend onderwijs Groningen VO. De bestuurder is ook penvoerder van de Onderwijsregio Groningen VO.

1.3 Planning en beleidscyclus

Eens in de vier jaar stelt de CSG een schoolplan op, ofwel een strategisch beleidsplan; het huidige plan geldt voor de periode 2023-2027. De ontwikkeldoelen van de scholen vormen de uitgangspunten voor een gezamenlijke koers van de CSG. Aan de hand van het beleidsplan kunnen scholen elkaar versterken en samenwerken aan gezamenlijke onderwerpen. Bovendien kunnen de ondersteunende diensten van het bestuursbureau de ontwikkelrichting van de scholen ondersteunen en versnellen.

De schooldirecteur schrijft voorafgaand aan het nieuwe schooljaar een jaarplan voor de school. Dit plan is richtinggevend voor het werk binnen de vestigingen en voor de ondersteunende diensten op het bedrijfsbureau. De doelen worden helder geformuleerd en de voortgang wordt gemonitord als onderdeel van het systeem van kwaliteitszorg. De plannen worden met het hele team op geëvalueerd.

De gezamenlijke doelen en kaders worden in drie cycli bepaald en bewaakt: financiële planning en control, kwaliteitszorg rapportages, en personeelsbeleid en formatieplanning.

Horizontale verantwoording

De CSG hecht waarde aan horizontale verantwoording aan leerlingen en ouders. De belangrijkste gegevens over de CSG en het onderwijs worden gepubliceerd op de site van Scholen op de Kaart. Daar horen ook de cijfers bij over de tevredenheid van ouders en leerlingen, zoals die door de CSG gemeten wordt.

Op de scholen zijn ouderpanels en/of ouderraden actief, waarmee regelmatig overleg wordt gevoerd over de gang van zaken en mogelijke verbeterpunten.

2 Onderwijs

2.1 Kwaliteitszorg

CSG Groningen werkt systematisch aan de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij gaat het om het borgen van basiskwaliteit en het realiseren van ambities. We meten kwaliteit op het niveau van de CSG, de vestigingen en de medewerkers. We maken plannen en nemen maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs te borgen en verbeteren.

Het systeem van kwaliteitszorg binnen de CSG bestaat uit 4 kwadranten. Deze kwadranten zijn ontleend aan een publicatie van bureau B&T

In deze vier domeinen zijn alle relevante aspecten van kwaliteitsbeleid binnen de CSG ondergebracht. We sturen op deze domeinen met behulp van een kwaliteitskalender op bestuursniveau.
Hierin staan alle belangrijke ijkpunten op het gebied van kwaliteitszorg ingepland. De voortgang van de kwaliteitskalender wordt, in samenwerking met de kwaliteitszorgmedewerkers op de vestigingen, bewaakt door het team Onderwijs en Kwaliteit. De vestigingen hebben deze kalender vertaald naar een kalender op vestigingsniveau. Eind schooljaar 2023/2024 is de kalender geëvalueerd met de kwaliteitszorgmedewerkers en de vestigingsdirecteuren en op punten aangepast.

Het team onderwijs en kwaliteit van CSG zorgt voor centrale analyses en prognoses en borgt de cyclus van activiteiten die vastgelegd is in de kwaliteitskalender. Het team voert onder andere vier keer per jaar voortgangsgesprekken met vestigingsdirecteuren, kwaliteitszorgmedewerkers op de vestiging, examensecretarissen en de examencommissies. De uitkomsten van deze gesprekken worden gerapporteerd aan de bestuurder en de raad van toezicht.

Doelen ten aanzien van onderwijskwaliteit

De inhoudelijke visies, uitgangspunten en doelen van het onderwijs beschrijven we het strategisch plan 2023-2027. In dit plan werken we op hoofdlijnen de doelen uit waar we ons de komende jaren voor inzetten. Deze doelen zijn geformuleerd op het niveau van leerling, onderwijs, leraren en organisatie. De vertaalslag van deze doelen is terug te vinden in de meerjarenplannen en jaarplannen van de scholen. Deze meerjarenplannen zijn eveneens vastgesteld voor de periode 2023-2027. Deze zijn inhoudelijk richtinggevend voor de basiskwaliteit en ambities waaraan we de komende jaren gaan werken.

2.2 Inspectie

In februari 2024 heeft er op het Wessel Gansfort een kwaliteitsonderzoek plaatsgevonden. De aanleiding voor dit onderzoek

was dat de jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse in 2023 risico's toonde in de resultaten van de bovenbouw van de afdeling havo.

Op basis van het kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie besloten de onderwijskwaliteit op de havo als onvoldoende te beoordelen. Deze onvoldoende is gebaseerd op de indicator OP3: pedagogisch didactisch handelen. De inspectie geeft aan dat de docenten onvoldoende zorgen voor een actieve betrokkenheid van de leerlingen bij de lessen en dat de lessen onvoldoende is afgestemd op de ontwikkeling van leerlingen. Op basis van deze onvoldoende is in samenwerking met Leren Verbeteren een verbeterplan opgesteld en is de subsidie basisvaardigheden aangevraagd. Deze plannen zijn samen met het jaarplan geïntegreerd tot en actieplan voor schooljaar 2024-2025 gericht op het verbeteren van de onderwijskwaliteit. De inspectie komt in mei 2025 terug voor een herstelonderzoek.

2.3 Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten van de vestigingen, zoals de inspectie deze berekend heeft, zijn terug te vinden in Vensters voor Verantwoording. Deze gegevens worden ook getoond op Scholen op de Kaart bij de indicator ‘oordeel inspectie’. Het team Onderwijs & Kwaliteit analyseert de gegevens en adviseert vervolgens de vestigingen over kwaliteitsverbetering van het onderwijs. De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt de onderwijsresultaten van het voortgezet onderwijs met het onderwijsresultatenmodel.

Het onderwijsresultatenmodel bestaat uit vier indicatoren:

- De onderwijspositie t.o.v. het basisschooladvies
- De onderbouwsnelheid
- Het bovenbouwsucces
- De examencijfers

Er wordt een driejaarsgemiddelde berekend voor elk van de vier indicatoren.

- Voor de onderwijspositie (R1) wordt dit berekend over: 2021-2022, 2022-2023 en 2023-2024.
- De onderbouwsnelheid (R2) wordt berekend over 2019-2020, 2021-2022 en 2022-2023.
- Het bovenbouwsucces (R3) wordt berekend over 2019-2020, 2021-2022 en 2022-2023.

Als gevolg van de coronacrisis heeft de Inspectie van het Onderwijs de werkwijze rond de beoordeling van de onderwijsresultaten aangepast. Scholen worden pas na het schooljaar 2023- 2024 weer beoordeeld op de eindexamenresultaten en de overzichten worden niet gepubliceerd op de website van de Onderwijsinspectie. De coronacrisis beïnvloedt immers deze resultaten en deze invloed ligt voor een deel buiten de invloedssfeer van besturen en scholen. De onderwijsresultaten zijn wel beschikbaar gekomen voor de besturen en scholen in het Internet Schooldossier. De CSG vindt het belangrijk dat de scholen en het bestuur zicht blijven houden op de resultaten. In de eerste plaats in het belang van de individuele leerlingen. In de tweede plaats zodat er op school- en bestuursniveau een analyse gemaakt kan worden om vast te stellen welke maatregelen er eventueel nodig zijn om achterstanden weg te werken. In onderstaande tabellen is uitgegaan van het driejaarsgemiddelde gepubliceerd in Vensters, het gemiddelde is berekend over de eindexamencijfers van 2021-2022, 2022-2023 en 2023-2024.

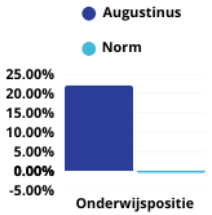
Slagingspercentage

Vmbo-tl	98,3%
Havo	90,8%
Atheneum	94,1%

Onderwijspositie

AU: 22,09%

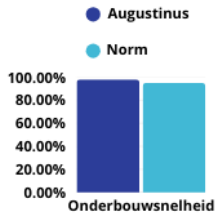
Norm: -0,55%

Onderbouwsnelheid

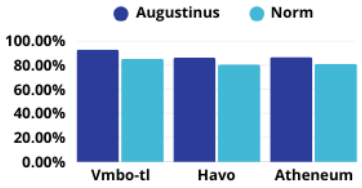
AU: 97,91%

Norm: 95,00%

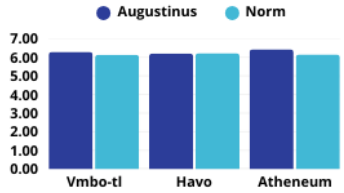
Bovenbouwsucces

Vmbo-tl	AU: 92,84%	Norm: 85,27%
Havo	AU: 86,27%	Norm: 80,59%
Atheneum	AU: 86,75%	Norm: 81,22%

Eindexamencijfers

Vmbo-tl	AU: 6,30	Norm: 6,13
Havo	AU: 6,21	Norm: 6,23
Atheneum	AU: 6,44	Norm: 6,16

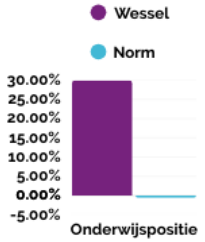
Slagingspercentage

Vmbo-tl	90,7%
Havo	78,8%*
Atheneum	96,3%

Onderwijspositie

WG: 29,87%

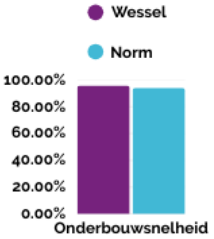
Norm: -0,55%

Onderbouwsnelheid

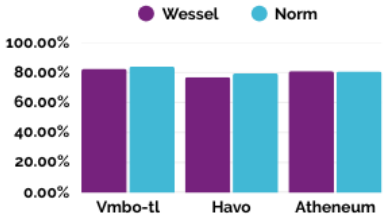
WG: 95,98%

Norm: 94,29%

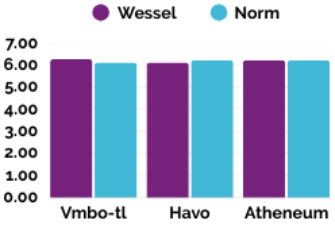
Bovenbouwsucces

Vmbo-tl	WG: 82,49%	Norm: 83,95%
Havo	WG: 76,82%	Norm: 79,42%
Atheneum	WG: 80,98%	Norm: 80,65%

Eindexamencijfers

Vmbo-tl	WG: 6,26	Norm: 6,11
Havo	WG: 6,11	Norm: 6,21
Atheneum	WG: 6,22	Norm: 6,22

(percentielscore 25 of lager)

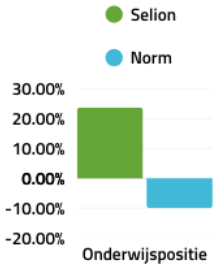
Slagingspercentage

Vmbo-bb	100%
Vmbo-kb	97,4%
Vmbo-tl	79,2% *

Onderwijspositie

SE: 23,73%

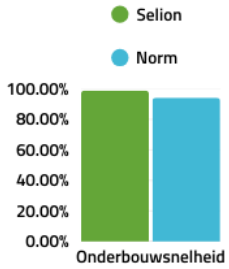
Norm: -10,05%

Onderbouwsnelheid

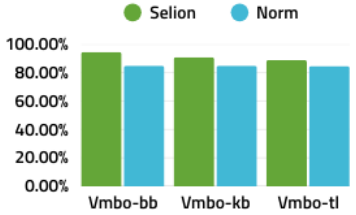
SE: 98,85%

Norm: 94,23%

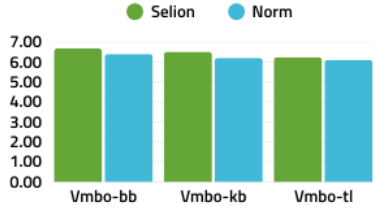
Bovenbouwsucces

Vmbo-bb	SE: 94,56%	Norm: 84,96%
Vmbo-kb	SE: 90,83%	Norm: 84,98%
Vmbo-tl	SE: 88,82%	Norm: 84,62%

Eindexamencijfers

Vmbo-bb	SE: 6,68	Norm: 6,40
Vmbo-kb	SE: 6,51	Norm: 6,20
Vmbo-tl	SE: 6,23	Norm: 6,11

(percentielscore 25 of lager)

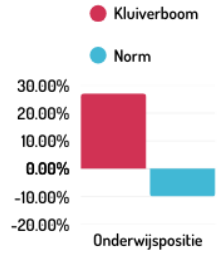
Slagingspercentage

Vmbo-bb	100%
Vmbo-kb	100%
Vmbo-tl	87,5%*

Onderwijspositie

KB: 27,03%

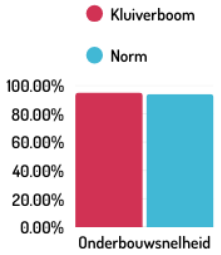
Norm: -10,05%

Onderbouwsnelheid

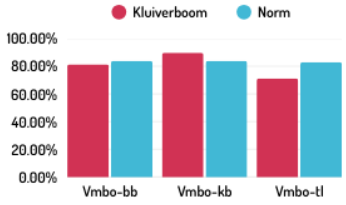
KB: 95,02%

Norm: 93,90%

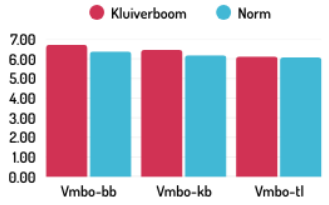
Bovenbouwsucces

Vmbo-bb	KB: 81,38%	Norm: 83,85%
Vmbo-kb	KB: 89,82%	Norm: 83,79%
Vmbo-tl	KB: 71,11%	Norm: 83,00%

Eindexamencijfers

Vmbo-bb	KB: 6,71	Norm: 6,37
Vmbo-kb	KB: 6,45	Norm: 6,18
Vmbo-tl	KB: 6,12	Norm: 6,07

(percentielscore 25 of lager)

2.4 Toetsing en examinering

Bij het afnemen van de schoolexamens en centrale examens werken we volgens landelijke standaarden. Elke vestiging heeft een eigen examensecretaris. Verder is er op iedere vestiging een examencommissie benoemd conform de richtlijnen van de Onderwijsinspectie. De examencommissie heeft de opdracht, zoals geformuleerd in het examenreglement, om de kwaliteit van de schoolexaminering te bewaken en te bevorderen op de volgende vier aspecten:

- Inrichting en uitvoering van de processen,
- De inhoudelijke kwaliteit van de examinering,
- Aansluiting processen en inhoud bij de visie van de school op toetsing en examinering
- De waarborging van het afsluitende karakter van het schoolexamen.

In 2024 hebben er een aantal wisselingen in de samenstelling van de examencommissies plaatsgevonden. De examensecretarissen en de examencommissies meerdere keren per jaar bij elkaar op initiatief van het team onderwijs en kwaliteit. Deze bijeenkomsten zijn gericht op het met elkaar uitwisselen over de verschillende aspecten van de rol van examencommissie. Binnen deze overleggen vindt ook verdere professionalisering plaats.

In 2024 heeft elke examencommissie een jaarverslag met daarin en evaluatie en vooruitblik op het nieuwe jaar opgesteld. Dit is gebeurd volgens een centraal format. Als belangrijkste ontwikkelpunt formuleren de verschillende examencommissies het toezien op de inhoudelijke kwaliteit van de schoolexaminering en de scholing van nieuwe examencommissieleden.

2.5 NPO

Vanaf schooljaar 2021/2022 ontvangen de CSG-scholen middelen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. Deze middelen zijn bedoeld om achterstanden ontstaan door Corona te verhelpen. Met behulp van een schoolscan en de landelijke menukaart zijn er op elke vestiging NPO-plannen opgesteld. De inzet van NPO-middelen is per vestiging in overleg met de deelraad bepaald. De MR heeft met deze werkwijze ingestemd.

In 2021/2022 en 2022/2023 is aan de start van het schooljaar een schoolscan bij leerling om meer informatie te verzamelen over het welbevinden en de wensen van leerlingen en docenten. In 2023/2024 is ervoor gekozen deze scan niet af te nemen, maar op basis van een evaluatie binnen het management te kijken of er aanpassingen in het NPO-plan noodzakelijk waren. Op basis van deze evaluatie zijn de NPO-programma's van de vestigingen gecontinueerd en/of aangepast. Naast het inhoudelijke deel is in het plan van aanpak een financiële paragraaf opgenomen.

Het grootste gedeelte van de interventies is uitgevoerd met eigen medewerkers. Een deel van het budget wordt bovenschools ingezet. Dit gebeurt in de vorm van algehele projectleiding en de extra inzet van een gedragswetenschapper die de studiebegeleiders op de verschillende vestigingen inhoudelijk ondersteunt om de kwaliteit van de uitvoering te vergroten.

De volgende interventies worden CSG-breed ingezet.

- Een-op-een begeleiding door studiebegeleiders gericht op plannen en organiseren, executieve functies, faalangstreductie, metacognitieve vaardigheden, strategieën en welbevinden;
- Huiswerkbegeleiding op een huiswerkplein;
- Een-op-een begeleiding/ instructie in kleine groepen door studenten en vakdocenten (vakinhoudelijk).
- Scholing weerbaarheid, faalangstreductie, examentraining.
- Mentortrainingen
- Training motiveren van leerlingen
- Training feedback geven

De effecten van de interventies zijn op elke vestiging waarneembaar. Tegelijkertijd merken alle vestigingen dat zeker de motivatieproblemen van leerlingen een belangrijk aandachtspunt zijn de komende jaren

2.6 Passend Onderwijs

CSG neemt deel aan het samenwerkingsverband VO Groningen stad (2001). Alle CSG-scholen hebben hun ondersteuningsprofiel uitgewerkt en rusten in samenwerking met het expertisecentrum de docenten toe om de kwaliteit van de ondersteuning te verbeteren. Vanuit het samenwerkingsverband ontvangen de scholen middelen om passende ondersteuning te kunnen bieden. De scholen koppelen middelen aan arrangementen en leggen daarmee verantwoording af over de inhoud en de omvang van de ondersteuning. De inhoud van de arrangementen wisselt per school en is gekoppeld aan het ondersteuningsprofiel. Er wordt gewerkt met schoolarrangementen die voor een brede doelgroep ingezet kunnen worden op het moment dat er ondersteuning nodig is en individuele arrangementen gericht op specifieke leerlingen.

Teldatum 1-10-2024	SE	KB	AU	WG
Totaal aantal lln.	384	273	1259	970
OPP-leerrendement	193	80	n.v.t.	n.v.t.
OPP overig	92	18	30	17
OPP totaal	285	98	30	17
% OPP totaal	74%	36%	2,4%	1,8%

2.7 CSG Expertisecentrum

De CSG heeft een centraal punt van waaruit de vestigingen diensten en advies kunnen betrekken op het gebied van passend onderwijs. Zo ontstaat cumulatie van kennis en ervaring die voor de school als geheel bruikbaar is. Binnen het expertisecentrum werken gedragswetenschappers, ambulant begeleiders, dyslexiespecialisten, studiebegeleiders en een ICT-medewerker dyslexie. Deze medewerkers worden ingezet op alle vestigingen om de ondersteuning voor leerlingen optimaal vorm te geven. Het expertisecentrum werkt nauw samen met de ondersteuningsteams van de vestigingen om optimaal aan te kunnen sluiten bij dat wat de vestigingen nodig hebben.

3 Personeel

3.1 Medewerkers

In 2024 heeft de CSG met een nog relatief grote groep medewerkers kunnen werken, door gebruik te maken van een aantal regelingen, zoals het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en subsidies voor basisvaardigheden. In 2024 hebben we ook de inzet van uren in het Persoonlijk Budget en de procedure voor benoemingen in LC/LD opnieuw ingericht en uitgevoerd. Daarmee zijn belangrijke stappen gezet om toe te werken naar een verder uitgewerkt strategisch personeelsbeleid.

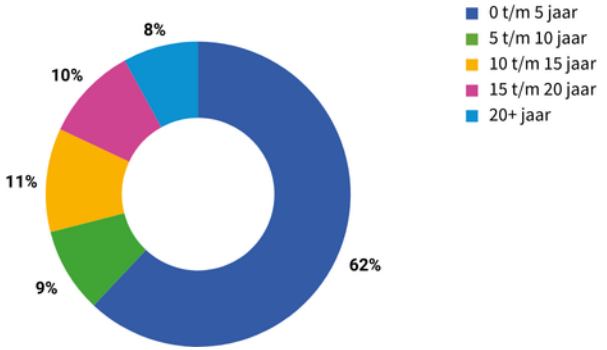
3.2 Formatie

Het formatieproces bij de CSG is gericht op een zorgvuldige afstemming van lesvraag, taakruimte én de beschikbare formatie. Daarnaast worden medewerkers ingezet voor projecten, die mede mogelijk worden gemaakt door tijdelijke financiering. Het verloop van het formatieproces wordt zorgvuldig voorbereid en begeleid door de medewerkers van HR en Financiën; het is erop gericht dat de schoolleiding goed geïnformeerd besluiten kan nemen die passen bij de ontwikkeling van de scholen en binnen de kaders van de CSG.

3.3 Kenmerken personeelsbestand

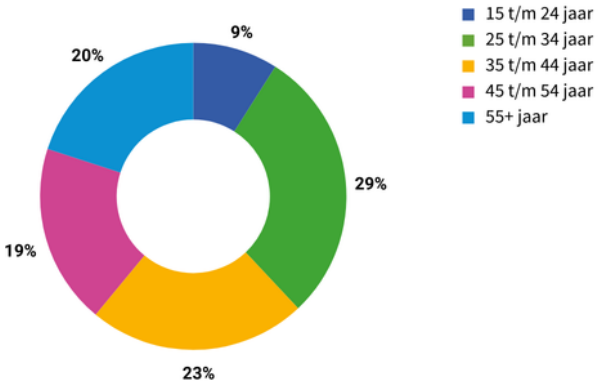
In het schooljaar 2024/2025 bestaat het personeelsbestand van CSG Groningen uit veel jonge docenten. Ook wordt er de laatste jaren gewerkt met zij-instromers. Door het bestaande personeelstekort binnen het voortgezet onderwijs is het verloop onder personeel groter wordt het belangrijker dat de CSG een aantrekkelijke werkgever is en blijft. Daar zal op ingezet moeten worden in het personeelsbeleid. In 2024 heeft de CSG Groningen een grote flexibele schil aan personeel. Deze flexibele schil moet deels gehandhaafd blijven vanwege al het tijdelijke geld waaruit een deel van het voortgezet onderwijs wordt bekostigd. Dit betreft landelijke subsidiegelden zoals NPO en basisvaardigheden, maar ook gemeentelijke subsidies en geld uit het samenwerkingsverband. Daarnaast dienen we als onderwijsorganisatie ook flexibiliteit te houden vanwege de eventuele daling van leerlingenaantallen of de daling van het aantal leerlingen in bepaalde onderwijsstromingen. Op dit moment is de verhouding vast/tijdelijk; 2/3 vast en 1/3 tijdelijk. De komende jaren verwachten we dat de balans tussen vast en tijdelijk natuurlijk wordt hersteld door het verdwijnen van extern tijdelijk geld. Een andere uitdaging is een balans te vinden in de ervaringsjaren van onze medewerkers.

Zoals uit onderstaande tabel blijkt, werkt meer dan 60% van onze medewerkers minder dan vijf jaar bij de organisatie. Dit percentage ligt hoger dan een jaar geleden.

Leeftijdsopbouw

De leeftijdsverdeling per leeftijdscategorie is weergegeven in onderstaande tabel

Werktijdfactor

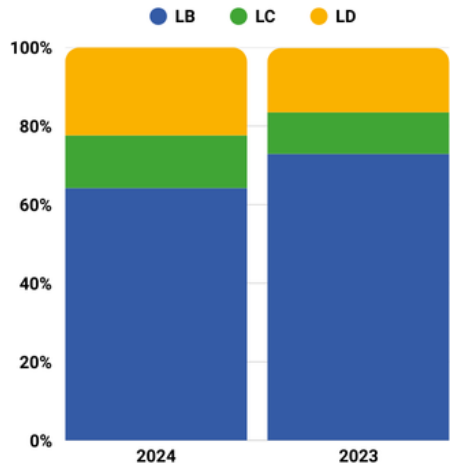
In het voortgezet onderwijs kiezen veel medewerkers voor een deeltijdaanstelling. Dit is voor CSG Groningen niet anders. Voor de werkgever betekent dit potentie om aanstellingen uit te breiden en daarmee vacatureruimtes in eerste instantie vanuit intern in te vullen. In de praktijk zien we dat medewerkers tijdelijk kiezen voor een hogere werktijdfactor om de organisatie te helpen. Daarbij lopen medewerkers het gevaar uit te vallen omdat de natuurlijke balans werk/privé waar ze bewust voor hebben gekozen wegvalt. Deels is in 2024 gekozen om geen fulltime aanstellingen te geven aan nieuwe medewerkers zodat de organisatie minder afhankelijk is van de krappe arbeidsmarkt. Een kanttekening hierbij is dat medewerkers in tijden van personeelskrapte dan toch kiezen voor een andere werkgever die wel bereid is een fulltimebaan aan te bieden.

Functiemix

Het ministerie bekostigt CSG om leraren volgens vaststaande verhoudingen in LB, LC of LD te benoemen. Deze verhoudingen worden de ‘functiemix’ genoemd. In 2024 heeft de CSG het beleid herijkt. Voor elke functie zijn streefpercentages vastgesteld. Als er minder docenten in een functie zijn ingeschaald dan de bekostiging toestaat, ontstaat er ruimte in de functiemix. Jaarlijks wordt vastgesteld of er ruimte is in de functiemix en voor hoeveel fte. Als er voldoende ruimte is wordt een sollicitatieprocedure gestart. Als er onvoldoende ruimte is wordt dat niet gedaan. In 2024 was er ruimte voor meerdere vacatures, zowel voor LC als voor LD. In 2024 is tevens een evaluatie gehouden over de functiemix zoals dat door de CSG wordt opgevuld.

- De procedure voor promotie is in 2024 als volgt verlopen:
- In het voorjaar van ’24 is het beleid herijkt.
- Voor de zomer is de vacatureruimte voor LD per school bepaald. Vervolgens is de vacature LD opengezet voor de zomer
- De sollicitatieprocedure is voor de zomer afgerond.
- Na de zomer is de vacatureruimte voor LC per school bepaald. Vervolgens is de vacature voor LC opengezet.
- De sollicitatieprocedure is na de herfstvakantie afgerond.
- Voor beide vacatures heeft er een anonieme evaluatie plaatsgevonden.

Op grond van het personeelsbestand na de sollicitatieronde voor LC- LD leerkracht is onderstaande verhouding. Het doel was om de verhouding LC en LD beter in balans te brengen. In de volgende grafiek is de verhouding van de functiemix weergegeven over twee jaren. Daarin zien we dat er een iets betere balans is ontstaan doordat er meer LC-ers en LD-ers zijn aangenomen en dat het percentage LB-ers is afgenomen.

De evaluatie heeft opgeleverd dat er met name op het vlak van communicatie, transparantie en duidelijkheid over het proces nog verbeteringen zijn te behalen. In de 2025 zullen de aanbevelingen meegenomen worden.

Bevoegdheid van docenten

Het personeelsbeleid is gericht op het interesseren, werven en vasthouden van goed bevoegd personeel. Ook in 2024 hebben meerdere collega's hun lerarenopleiding afgerond. Binnen de CSG worden de meeste lessen verzorgd door een bevoegd docent. In de organisatie is echter altijd ruimte voor personeel dat in opleiding is. Dit kan zijn om de primaire bevoegdheid te halen of om zichzelf verder te ontwikkelen in de verdieping of verbreding van hun docentschap. Medewerkers die nog niet bevoegd zijn, krijgen geen vast contract.

Verklaringen Omtrent Gedrag

Nieuwe VOG's in jaarverslag 2024	VOG op tijd aanwezig	VOG te laat aanwezig	VOG niet aanwezig
Nieuwe medewerkers in loondienst	58	0	0
Nieuwe personen niet in loondienst met een VOG verplichting	37	0	0

In 2024 zijn alle VOG's op tijd binnengekomen.

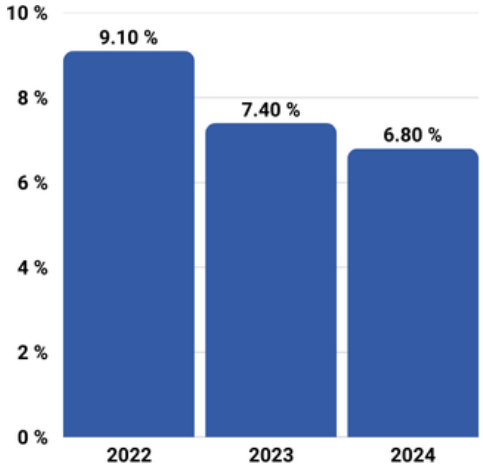
3.4 Verzuim en preventie

De aandacht voor en sturing op het verzuimgedrag van medewerkers blijft essentieel binnen de organisatie. Er zijn medewerkers die te maken hebben met langdurig verzuim, vaak in de vorm van gecombineerd werk- en privé gerelateerd verzuim. Het is van belang om dit verzuim vroegtijdig te signaleren en in te grijpen, waarbij de-medicalisering een belangrijke rol speelt. Dit proces zorgt voor een beter inzicht in het ziekteverzuim en draagt bij aan een effectievere aanpak.

Leidinggevenden werken samen met hun medewerkers aan het creëren van een omgeving die bevorderlijk is voor herstel en re-integratie. Hierbij speelt de afdeling HRM een ondersteunende rol door zowel gevraagd als ongevraagd advies te bieden. Dit advies kan bijvoorbeeld betrekking hebben op interventies zoals coaching, vooral wanneer medewerkers uit balans dreigen te raken.

In 2025 zal CSG samenwerken met een nieuwe arbodienst die beter aansluit bij de specifieke behoeften van de organisatie. Er wordt gewerkt met een zelfstandige bedrijfsarts, wat de organisatie in staat stelt meer controle te krijgen over het verzuimproces.

Conform de landelijke trend, is het verzuimpercentage binnen CSG in 2024 gedaald. Hoewel het verzuim bij CSG nog steeds boven het landelijke gemiddelde ligt, blijkt uit de cijfers van 2023 dat de organisatie boven de 7% verzuim zit, terwijl het landelijk gemiddelde op 6% ligt.

3.5 (Strategisch) HR-Beleid

Het HR-team is samen met de directeuren verantwoordelijk voor het Strategisch HR Management (SHRM). De afdeling HR is adviserend aan de directie, die integrale verantwoordelijkheid draagt. In 2024 heeft er veel wisseling van personeel plaatsgevonden op het bestuurskantoor, ook op de afdeling hr. Door deze wisselingen heeft er vertraging opgetreden op de planning en het verder ontwikkelen van een nieuw strategisch HR-beleid gebaseerd op de kernwaarden die in het schoolplan zijn benoemd.

Tevens is het van belang dat de scholen onderdeel zijn van dit nieuwe strategische HRM-plan. Sinds 1 november 2024 is er een nieuwe teamleider benoemd op HR en zij heeft de opdracht gekregen om dit beleid verder uit te bouwen en te ontwikkelen in 2025. Ook in 2025 wordt monitoring en evaluatie verder opgepakt en doorontwikkeld

Werkdrukmiddelen

Per school wordt een bepaald bedrag ter beschikking gesteld om in te zetten voor werkdruk vermindering van alle medewerkers. De directeur bespreekt dit met de deelraad van de school. De deelraad met medewerkers van de school komt met plannen hoe ze dit geld willen besteden. Vervolgens moet tweederde van het personeel instemmen. Het is in 2024 ingezet voor surveillance van examens en examentrainingen. Ook hebben scholen geïnvesteerd in ondersteunend personeel, zoals extra inzet in de kantine en voor conciërgewerkzaamheden. Op het bestuurskantoor is geïnvesteerd in hoog-laag bureaus en een fiets.

Banenafspraak

CSG is zich bewust van de taak die zij hebben ten aanzien van het in dienst nemen van medewerkers die onder het doelgroepenregister vallen. We merken wel dat door de toegenomen complexiteit op onze scholen het lastig is medewerkers binnen deze doelgroep te plaatsen. CSG had in 2024 vier medewerkers in dienst die vallen onder de participatiewet en dus onder deze banenafspraak. Deze medewerkers waren werkzaam in de ondersteunende banen binnen onze scholen.

Professionele ontwikkeling

Bij CSG wordt er samen met de professionals gewerkt aan het bevorderen van hun vak. Professionalisering is cruciaal voor de kwaliteit van ons onderwijs. Wanneer professionals zich verder kunnen ontwikkelen in hun vakgebied, heeft dit vaak een positief effect op zowel hun werkplezier als op de kwaliteit van het onderwijs dat zij bieden.

Goed geschoolde medewerkers werken efficiënter en ervaren minder werkdruk, wat op zijn beurt zorgt voor meer motivatie en betere leerresultaten in de klas.

Door constante ontwikkeling kunnen onderwijsprofessionals gemotiveerder voor de klas staan, wat de kwaliteit van het onderwijs verder verhoogt. Daarnaast draagt het bij aan het behoud van personeel door uitval te voorkomen en werkplezier te vergroten.

Schooldirecteuren zijn integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun scholen, waaronder de scholing en professionalisering van hun personeel. De CSG streeft naar het bieden van aantrekkelijk, kwalitatief hoogwaardig onderwijs, waarbij de focus ligt op de kwaliteit van degenen die het onderwijs verzorgen. Daarom wordt op elke school invulling gegeven aan leren en ontwikkelen. De lerarenbeurs wordt door docenten ingezet om extra bevoegdheden te behalen. Er is ook een scholingsbeleid voor zowel directie, onderwijsondersteunend als onderwijzend personeel, gericht op de scholingsbehoeften die buiten het CAO-professionaliseringbudget vallen. Medewerkers die hiervan gebruik maken, leggen afspraken vast over de voortgang en de toekomstige voordelen voor de organisatie.

Expertisecentrum

Het Expertisecentrum heeft in 2024 verschillende professionaliseringsactiviteiten georganiseerd, zoals:

- Het scholen van gedragswetenschappers en ambulant begeleiders in de methodiek ACT.
- Twee gedragswetenschappers begonnen met de opleiding tot orthopedagoog-generalist.
- Eén ambulant begeleider voltooide de scholing Beeldcoaching.
- Alle studiebegeleiders hebben een abonnement op e-wise voor persoonlijke professionalisering en voorbereiding op inhoudelijke bijeenkomsten.
- Twee interne studiedagen werden georganiseerd door eigen collega's, waarbij er kennis werd gedeeld over ACT.
- Alle medewerkers volgden een scholing in Management Drives om drijfveren te leren herkennen en het team te ontwikkelen.
- De teamleider van het EC begon met de Master of Management in Education.
- Medewerkers hebben op individueel niveau deelgenomen aan verschillende congressen.

CSG Kluiverboom

Op de Kluiverboom heeft het team verschillende bijscholingen gevolgd om hun vaardigheden en kennis te vergroten, met als doel beter in te spelen op de behoeften van de leerlingen. Een belangrijke scholing was gericht op NT2-onderwijs, die vanuit het ECAG werd aangeboden. Deze training hielp het team om effectiever les te geven aan leerlingen die Nederlands als tweede taal hebben, wat bijdraagt aan hun taalontwikkeling en integratie in het onderwijssysteem.

Daarnaast werd er training gegeven over het signaleren van armoede, aangezien armoede een aanzienlijke invloed kan hebben op het welzijn en de leerprestaties van leerlingen. Deze scholing gaf handvatten voor het herkennen van armoede en het bieden van passende ondersteuning.

Een andere belangrijke scholing was gericht op trauma-sensitief lesgeven. Het team leerde hoe trauma het gedrag en de leerprestaties van leerlingen kan beïnvloeden, zodat ze meer begrip en geduld konden opbrengen voor leerlingen met traumatische ervaringen. Tot slot werd er training gegeven over het herkennen van verdovende middelen bij leerlingen. Deze scholing vergrootte het bewustzijn van de risico’s van middelengebruik en stelde het team in staat adequaat te reageren en de leerlingen beter te ondersteunen.

Naast deze gezamenlijke scholing hebben medewerkers ook individuele trainingen gevolgd die passen bij hun persoonlijke ontwikkeling.

CSG Augustinus

CSG Augustinus is gestart met een interne academie waarin een groep collega's scholing organiseert rond het thema 'actief leren'. Twee studiedagen werden volledig aan dit thema gewijd, en er werden intervisiebijeenkomsten gehouden en sessies georganiseerd over formatief handelen om actief leren te bevorderen. Elk team werkt met collegiale consultatie om actieve werkvormen te delen.

Daarnaast werd er voor nieuwe mentoren en andere geïnteresseerden een mentoraatstraining aangeboden. Ongeveer 30% van de medewerkers maakt gebruik van het persoonlijke scholingsbudget, met een focus op gespreksvaardigheden en het omgaan met gedrag. Vakinhoudelijke scholing wordt in mindere mate gevolgd.

CSG Selion

Bij CSG Selion werd het nieuwe schooljaar gestart met een teambuildingsdag onder leiding van een extern bedrijf. Tijdens de studiedagen werden workshops gegeven over basisvaardigheden, verzorgd door de taal-, burgerschap- en rekencoördinator. Ook medewerkers betrokken bij Sterk Techniek Onderwijs gaven een studiedag. Beide thema's zijn onderdeel van het jaarplan van de school, met als doel deze in het onderwijs te integreren.

Een kleine groep van ongeveer 15 medewerkers volgt een training in differentiëren. Daarnaast zijn 12 medewerkers bezig om hun lesbevoegdheid te halen.

CSG Wessel Gansfort

Op CSG Wessel Gansfort ligt een duidelijke herstelopdracht van de inspectie, te weten OP3 (pedagogisch didactisch handelen) en OP0 (basisvaardigheden).

De onderwerpen met betrekking tot de scholing van medewerkers zijn continue gerelateerd aan de herstelopdracht.

Hierbij een opsomming van de gevolgde scholing:

- Vaksectievoorzitters training van CPS - 12 voorzitters hebben een driedaagse training gevolgd op gebied van leiderschap van een sectie
- Alle docenten hebben twee workshops activerende didactiek gevolgd, verzorgd door twee vakdidactici van de RUG en docenten van het Wessel. Deze workshops waren verplicht
- Op vrijwillige basis konden docenten een workshop zelfregulatie/ motiveren van leerlingen volgen, verzorgd door een teamleider van school. Hier hebben tien mensen aan meegedaan.
- De wiskunde sectie heeft een externe training flipping the classroom gevolgd en voert de opgedane kennis uit in de lessen
- Het management heeft een driedaagse training gevolgd bij teamacademie Meppel voor de onderlinge professionele samenwerking en casuïstiek bespreken
- Expertis heeft een tweedaagse verzorgd met betrekking tot gedragsregels/ regie in de klas
- Expertis heeft een middag een workshop verzorgd m.b.t. feedback geven en ontvangen in het kader van de professionele cultuur

- Er is een scholenbezoek geweest met tien medewerkers (OP en OOP) bij het Alfrink college in Deurne waar regie in de school de basis van het pedagogische klimaat is
- De docenten van talen Duits, Frans, Engels hebben een examentraining gevolgd.
- Individuele docenten hebben vaktrainingen gevolgd.

Traineeship teamleider

Binnen CSG worden regelmatig teamleiders gevraagd. Veel ervaren medewerkers in het onderwijs stellen zich af en toe de vraag of een leidinggevende positie interessant zou zijn. Gelet op het belang van deze functie is er een traineeship georganiseerd in 2023 voor potentiële teamleiders. De ultieme manier om te ontdekken of iets bij je past, is door te doen. In 2024 is dit geëvalueerd en dat heeft ertoe geleid dat er in 2025 een aangepaste vorm van traineeship zal worden aangeboden.

Door deze verschillende professionaliseringsactiviteiten kan CSG haar onderwijsaanbod voortdurend verbeteren en de kwaliteit van het onderwijs verder verhogen.

4 Bedrijfsvoering

4.1 ICT

De CSG erkent de waarde van ICT als middel om de kwaliteit van het onderwijs te versterken en de resultaten van onze leerlingen te verbeteren. Onze scholen hebben de vrijheid om een eigen invulling te geven aan het gebruik van ICT in de klas, waardoor docenten de mogelijkheid hebben om hun onderwijs op maat te maken en aan te passen aan de behoeften van hun leerlingen. Vanuit het bestuursbureau worden de scholen ondersteund door de afdeling IT.

In 2024 is de lijn van de versterking en modernisering van onze IT-infrastructuur voortgezet. Alle pc's en medewerker laptops zijn vervangen door moderne en krachtige apparaten die leerlingen en medewerkers in staat stellen om optimaal te presteren in een snel evoluerende digitale omgeving.

Aan het einde van 2024 is en start gemaakt met de vervanging van alle netwerkapparatuur op de scholen waardoor de toegang tot het internet en de cloudoplossingen van onze school verzekerd blijft.

Het gebruik van Cloud-toepassingen blijft een belangrijk aspect van de IT-strategie. Door te werken in de Cloud verminderen we veiligheidsrisico's en vergroten we de flexibiliteit om vanaf diverse locaties te werken.

De CSG streeft naar een gebalanceerd gebruik van cloudoplossingen, waarbij we de privacy van leerlingen, ouders en medewerkers beschermen.

We blijven ons inzetten voor een veilige en innovatieve leeromgeving waarbij we voortdurend streven naar verbetering en aanpassing aan snel veranderende digitale omgeving.

4.2 Huisvesting, inkoop en facilitair

Huisvesting

De gemeente Groningen heeft de ontwikkeling van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) afgerond. Dit plan is van essentieel belang, aangezien de gemeente verantwoordelijk is voor de onderwijshuisvesting, terwijl de scholen zelf instaan voor het onderhoud en behoud van hun gebouwen. Alle gebouwen van de CSG zijn opgenomen in dit plan, behalve het bestuursbureau, dat als een zelfstandig pand wordt gezien.

CSG Augustinus heeft in het IHP een hoge prioriteit gekregen, vooral vanwege de ouderdom van het gebouw en de onmogelijkheid om te voldoen aan de huidige technische en onderwijskundige eisen. Andere locaties zoals CSG Kluiverboom, CSG Selion en CSG Wessel Gansfort staan lager op de prioriteitenlijst, maar zullen tussen 2032 en 2039 een technische upgrade ondergaan.

Onderhoud
Het onderhoud van de CSG-gebouwen wordt beheerd via meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's). Deze plannen bieden een gestructureerde aanpak voor preventief en correctief onderhoud, met taken variërend van schilderwerk en vloerafwerking tot het onderhoud van installaties. Door gebruik te maken van deze plannen, blijft het onderhoud goed inzichtelijk en op orde.

Gebouwaanpassingen
Onderwijs is voortdurend in ontwikkeling, en vooral de vaklokalen voor techniek krijgen de nodige aanpassingen om beter aan de huidige vraag te voldoen. Een belangrijk project is de renovatie van de praktijklokalen PIE en BWI van CSG Selion, dat in 2025 voltooid zal worden. Daarnaast wordt er op alle locaties van de CSG zolang het mogelijk is gewerkt aan de uitbreiding van werk- en spreekkamers, evenals ruimtes voor kleinere groepen leerlingen.

Inkoop

CSG werkt met een gecoördineerd inkoopmodel, waarbij vaste leveranciers worden geselecteerd voor veelvuldig aangeschafte materialen. Dit model zorgt voor een efficiënt inkoopproces dat aansluit op het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de CSG. Grote aanbestedingen worden opgenomen in de aanbestedingskalender. In 2024 is bijvoorbeeld een Europese aanbesteding uitgevoerd voor een deel van de ICT-apparatuur.

Facilitair

Energievoorziening

Voor de levering van gas en elektriciteit is CSG aangesloten bij de coöperatie Energie voor Scholen, waar ongeveer 6000 gebouwen en 850 schoolbesturen deel van uitmaken. Deze samenwerking biedt de mogelijkheid om energie tegen lagere kosten in te kopen. In 2025 zal Energie voor Scholen een nieuwe aanbestedingsronde starten.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk speerpunt voor CSG en wordt gezien als een term die staat voor milieuvriendelijke, grondstof besparende maatregelen die lang meegaan. In samenwerking met de gemeente Groningen is er een doel gesteld om tegen 2035 CO2-neutrale scholen te realiseren, zoals vastgelegd in de intentieverklaring ‘Energie neutrale scholen Groningen’ uit 2017.

Er zijn reeds verschillende duurzame maatregelen genomen. CSG Wessel Gansfort is volledig voorzien van Ledverlichting, beschikt over 735 zonnepanelen en gebruikt warmtepompen voor de verwarming. Voor toekomstige verlichtingsprojecten in andere gebouwen wordt eveneens Ledverlichting toegepast, vaak in combinatie met aanwezigheidssensoren om onnodig energieverbruik te voorkomen. Slimme meters worden gebruikt om het energieverbruik op alle locaties te monitoren en bij te sturen waar nodig. Wanneer verwarmingssystemen vervangen dienen te worden wordt geprobeerd over te stappen op een gasloze voorziening.

5 Financiën

Staat van baten en lasten	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Baten			
Rijksbijdragen	33.859.213	32.697.952	33.156.747
Ov. Overheidsbijdragen	45.089	27.500	24.693
Overige baten	1.271.429	622.251	976.630
Totaal baten	35.175.731	33.347.703	34.158.070
Lasten			
Personeelslasten	30.580.696	28.672.750	29.182.991
Afschrijvingen	1.143.022	1.238.668	1.019.357
Huisvestingslasten	1.848.845	1.958.000	1.926.909
Overige lasten	5.570.873	3.808.150	4.325.672
Totaal lasten	39.143.436	35.677.568	36.454.929
Saldo baten en lasten	-3.967.705	-2.329.866	-2.296.859
Financiële baten en lasten	113.709	50.000	76.762
Resultaat	-3.853.966	-2.279.866	-2.220.097

5.1 Resultaatanalyse

Het nettoresultaat over 2024 bedraagt € -3.853.966 negatief. Dit is € 1.574.131 nadeliger dan het begrote tekort van € -2.279.866.

De afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door aanzienlijk hogere personele lasten. Deze zijn met name toe te schrijven aan hogere loonkosten voor OP- en OOP-personeel, extra inhuur van extern personeel en een toename in de inzet van arbodiensten.

Het jaarverslag laat als gevolg van het Penvoerderschap van de Onderwijsregio een ophoging van zowel kosten als opbrengsten zien ter hoogte van €903.644. Ter compensatie van de penvoerderswerkzaamheden ontvangt de CSG een vergoeding van €51.540.

Daarnaast hebben meer leerlingen dan begroot een individueel traject gevolgd bij een externe organisatie, wat heeft geleid tot extra kosten.

In de onderstaande resultaatanalyse worden de verschillen tussen begroting en realisatie nader toegelicht. Een bedrag met een minteken betreft een verlies. De stand en ontwikkeling van de reserves worden elders in dit hoofdstuk uitgebreid toegelicht.

Baten (€1.828.028)

Rijksbijdragen ministerie OCW (verschil werkelijk – begroot € 1.161.261)
De realisatie van de rijksbijdrage is hoger dan begroot. De afwijkingen in de rijksbijdragen OCW betreffen:

a. Rijksbijdrage OCW € 461.348;
b. Overige subsidies OCW € 605.632;
c. Rijksbijdragen samenwerkingsverbanden € 94.280;

Ad. B Deze afwijking ontstaat o.a. doordat de CSG penvoerderschap op zich heeft genomen voor de Onderwijsregio.

Overige overheidsbijdragen (verschil werkelijk – begroot € 17.589)
Dit betreft hogere gemeentelijke subsidies.

Overige baten (verschil werkelijk – begroot € 649.178)
Het positieve verschil van € 649.178 ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door de ontvangst van SUFIS-subsidie voor Wessel Gansfort en vergoedingen vanuit het Jeugdeducatiefonds voor Selion.

Lasten (- € 3.465.868)

Personele lasten (verschil begroot – werkelijk -/- € 1.907.946)
De afwijkingen in de personele lasten betreffen:

a.	Lonen en salarissen	€	1.419.108;
b.	Overige personele lasten	€	807.391;
c.	Af: ontvangen vergoedingen	€	-318.553;

De overschrijding op de post *lonen en salarissen* bedraagt € 1.419.108 en wordt met name veroorzaakt door hogere kosten op onderwijzend (OP) en onderwijsondersteunend personeel (OOP). Daarnaast vallen de *overige lasten* € 807.391 hoger uit dan begroot, voornamelijk als gevolg van de inzet van extern personeel, externe vervanging en hogere arbokosten.

Afschrijvingen (verschil begroot - werkelijk € 95.646)
De afschrijvingslasten zijn lager door het verschuiven van een grote ICT-investeringen van 2024 naar 2025.

Huisvestingslasten (verschil begroot - werkelijk 109.155)
Hoewel de onderhoudslasten € 155.964 en de lasten voor energie en water € 80.930 hoger uitvielen dan begroot, zijn de totale lasten lager uitgevallen. Dit is het gevolg van een stelselwijziging waarbij is overgegaan van het treffen van een voorziening naar investeren en afschrijven. Hierdoor is de begrote dotatie aan de voorziening onderhoud van € 363.500 komen te vervallen.

Overige lasten (verschil begroot – werkelijk -/- €1.762.723)
De *overige lasten* zijn hoger uitgevallen dan begroot, voornamelijk door hogere kosten voor leerlingen die een traject volgden bij Doorstart, Rebound en TTVO (€ 375.170). Daarnaast vielen ook de contributies (€ 51.694), leermiddelen en hulpmiddelen (€ 104.759) en PR en marketing (€ 112.146) hoger uit dan begroot. Verder zijn de kosten van de Onderwijsregio toegevoegd(€ 903.644)

Financiële baten en lasten (verschil begroot – werkelijk € 63.709)
Door de hogere rentestand hebben we meer rente ontvangen dan we hadden begroot.

Via resultaatsbestemming worden jaarlijks overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken aan de algemene reserve.

Eigen vermogen	Stand per 1-1-2024	Stelselwijziging groot onderhoud	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2024
Algemene reserve	5.586.515	2.170.347	-2.277.675	-	5.479.187
Bestemmingsreserve publiek	3.609.680		-1.284.983	-	2.324.697
Bestemmingsreserves privaat	291.338		-291.338	-	0
Eigen Vermogen	**9.487.533**	**2.170.347**	**-3.853.996**	-	**7.803.884**
Uitsplitsing					
21150 – Algemene reserve	5.586.515	2.170.347	-2.277.675	-	5.479.187
Algemene reserve	**5.586.515**	**2.170.347**	**-2.277.675**	**-**	**5.479.187**
21210 - Bestemmingsreserve personeel	0		-	-	0
21212 - Bestemmingsreserve BAPO	455		-455	-	
21213 - Bestemmingsreserve werkdruk	0		-	-	0
21214 - Bestemmingsreserve NPO	1.375.943		-1.165.500	-	210.443
21305 - Bestemmingsreserve publiek	2.233.283		-119.028	-	2.114.255
Bestemmingsreserve publiek	**3.609.680**		**-1.284.983**	**-**	**2.325.697**
			-		
21300 - Bestemmingsreserve privaat	291.338		-291.338		0
Bestemmingsreserves privaat	**291.338**		**-291.338**		**0**

Financiele situatie

Op 31 december 2024 voldoet de CSG aan de gestelde financiële criteria vanuit OCW. De liquiditeit is 1,6 (was 3,9) de solvabiliteit inclusief voorzieningen is 63% (was 82%).

Spreiding rekeningen	2024	2023
ING Spaarrekening	700.127	5.193.563
ING ORG Penvoerderschap	1.030.061	224.294
ING Betaalrekening	1.114.675	984.736
BUNQ Bank	99.075	34.213
ABN AMRO vermogens-spaarrekening	3.252.156	3.200.312
ABN-AMRO vermogens sparen	1.000.000	1.000.000
ABN-AMRO overig	18.964	19.283
Kas	715	1.874
Totaal liquide middelen	7.215.772	10.658.276

Spreiding over de banken	2024	2023
ING	2.844.863	6.402.596
ABN-AMRO	4.271.120	4.219.595
BUNQ	99.075	34.213
Kas	715	1.874
Totaal liquide middelen	7.215.772	10.658.276

De looptijd voor deze producten is niet langer dan 3 maanden waardoor de CSG voldoet aan de kaders van de regeling van de minister en aan haar eigen treasurystatuut.

Door de liquide middelen heeft de CSG in 2024 geen verdere (externe) financieringsbehoefte gehad. Ook in de jaren 2025-2026 heeft de CSG geen verdere financieringsbehoefte.

Treasurystatuut

De SCOG heeft op 05 oktober 2023 het treasurystatuut vastgesteld. Voor geheel 2024 geldt dat de SCOG geen lang lopende beleggingen heeft en is volgens vastgestelde statuut gehandeld. Dit statuut voldoet aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Voor alle kengetallen geldt dat de eisen in het bestuurlijk toetsingskader van de CSG hoger zijn dan bij de signaleringsvoorwaarden van het Onderwijs. Dit komt omdat de CSG vergeleken met landelijk een hoger risicoprofiel heeft, doordat ze in een krimp regio actief is en bij de grootste vestiging een sterk verouderde gebouwsituatie heeft.

Financiële kengetallen	2024	2023	Signaleringswaarde inspectie
Balans			
Absolute omvang liquide middelen	7.215.772	10.658.276	Minimaal € 100.000
Solvabiliteit inclusief voorzieningen	63%	75%	Minimaal 30%
Liquiditeitsratio	1,6	2,6	Minimaal 0,5

Vordering op OCW

Er is in overeenstemming met de “Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO 2018” een vordering op OCW opgenomen van € 1.

Absolute omvang liquide middelen

Door de Inspectie van het Onderwijs is in 2024 gekozen voor de volgende signaleringsgrenzen:

- De omvang van de Liquide middelen moet minimaal € 100.000 bedragen.

Met een omvang van de liquide middelen van € 7,2 mln. bevinden deze middelen van de CSG duidelijk boven het minimale vereiste bedrag. Op basis van onze risicoanalyse hebben we geconcludeerd dat we een hoger vermogen nodig hebben.

Solvabiliteit inclusief voorzieningen

Bij de berekening van dit percentage wordt het eigen vermogen vermeerderd met de voorzieningen alvorens het wordt uitgedrukt in een percentage van het totaal vermogen. Een solvabiliteitspercentage van 63% is ruim voldoende.

Liquiditeit

De liquiditeitsratio geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is haar verplichtingen op korte termijn te voldoen. Het verhoudingscijfer komt tot stand door de liquide middelen te vermeerderen met de vlottende activa en dit totaal vervolgens te delen op de schulden op korte termijn. Met een verhoudingscijfer van 1,6 kan de liquiditeit van de CSG als goed worden beoordeeld.

Allocatie van middelen

Bij de CSG hanteren we het uitgangspunt “geld volgt leerling”. De middelen komen centraal binnen en worden naar de vestigingen verdeeld waar de leerling zit. De vestigingen dragen daarna bij aan de bovenschoolse kosten (kosten van bestuur, bestuursbureau, expertisecentrum en de gemeenschappelijke ICT kosten). De besluitvorming hierover gebeurt door de bestuurder na advies van de vestigingsdirecteuren en de directeur bedrijfsvoering. Van de totale bate van € 35,1 mln. wordt € 3,6 mln. gebruikt voor de bovenschoolse kosten.

6 Continuiteitsparagraaf

De in dit document opgenomen toekomstgerichte cijfers zijn ontleend aan de, in december 2024 door de Raad van Toezicht, goedgekeurde begroting en in juni 2025 door de Raad van Toezicht, goedgekeurde meerjarenbegroting.

6.1 Begroting personele inzet

In onderstaande tabel staat de reguliere en projecten personele bezetting per jaar uitgesplitst per functiecategorie. De personele bezetting bestaat uit internen (medewerkers in dienst van de CSG) als externen.

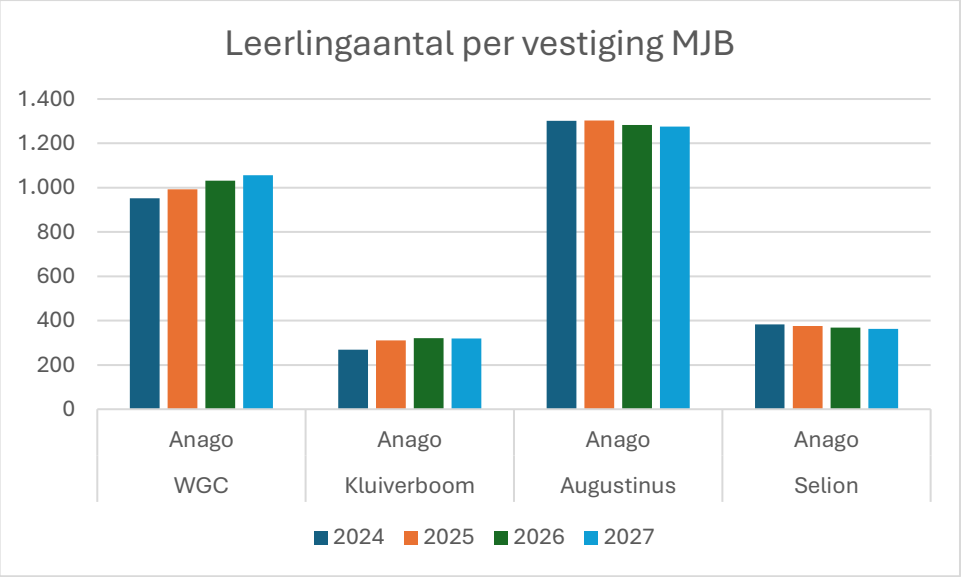
Personele bezetting in FTE''s	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Bestuur/Directie	6,0	5,8	4	4	4
OP	222,6	218,9	192,6	188,35	187,4
OOP	94,3	90,1	77,51	72,27	71,4
Totale FTE's	**322,9**	**314,8**	**274,2**	**264,62**	**262,8**

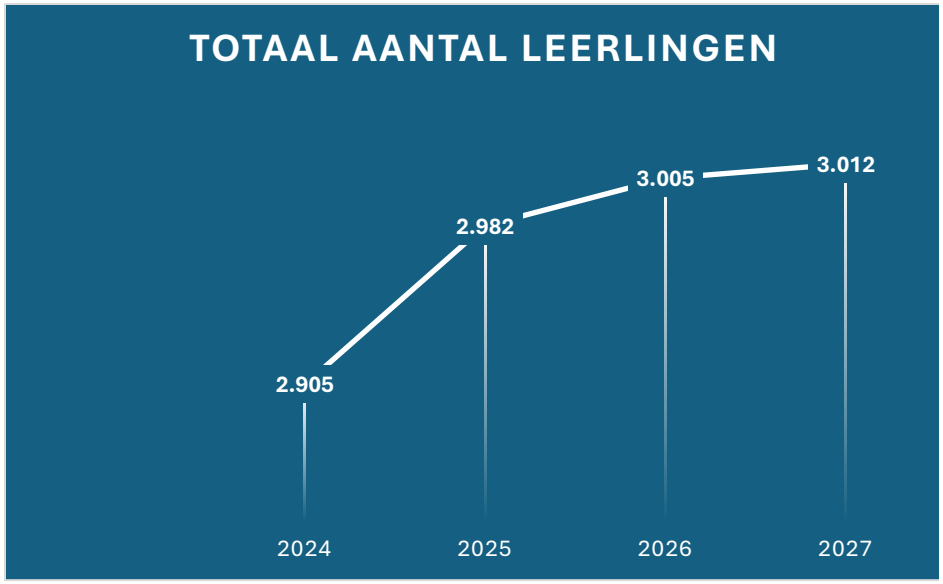
De personelebezetting binnen de CSG daalt in de periode 2024–2028 geleidelijk van 322,9 fte naar 262,81 fte. Deze afname is zichtbaar in alle functiecategorieën: bestuur/directie, onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel. De grootste daling vindt plaats binnen het onderwijzend personeel, waar de formatie daalt van 222,6 fte in 2024 naar 187,41 fte in 2028.

Ook bij OOP is een significante daling zichtbaar, van 94,3 fte naar 71,4 fte. De formatie voor bestuur/directie beweegt in beperktere mate mee, met een afname van 6,0 fte in 2024 naar een stabiele bezetting van 4,0 fte vanaf 2026.

Om deze ontwikkeling op een verantwoorde manier te modelleren, is gekozen voor het hanteren van ratio's per functiecategorie, gebaseerd op het niveau van personele inzet vóór 2020. Hiermee is gecorrigeerd voor tijdelijke ophogingen van de formatie die plaatsvonden in verband met projectmatige inzet in eerdere jaren. Door deze systematiek wordt voorkomen dat incidentele inzet leidt tot structurele overcapaciteit, en blijft de formatie in balans met de structurele financiering en de verwachte leerlingenaantallen.

Vanaf 2027 stabiliseert het aantal Fte's in lijn met de ratio's . Hierdoor blijft de formatie flexibel en toekomstbestendig.

6.2 Leerlingenaantallen CSG Groningen 2024-2027

De verwachting is dat het totaal aantal leerlingen van het CSG Groningen in de komende jaren licht zal toenemen. In 2024 telt de school 2.905 leerlingen. Dit aantal stijgt naar 2.982 in 2025 en groeit verder door naar 3.005 in 2026. Voor 2027 wordt een lichte stijging verwacht tot 3.012 leerlingen.

6.3 Balans

Balans per ultimo (bedragen * € 1.000)	Jaarrekening 2023	Realisatie 2024	MJB 2025	MJB 2026	MJB 2027	MJB 2028
Materiele vaste activa	6.165	7.528	8.525	8.495	8.980	8.510
Vorderingen	1.374	773	500	500	500	500
Liquide middelen	10.658	7.215	4.536	4.784	4.453	5.135
Totaal Activa	18.197	15.517	13.562	13.779	13.934	14.146
Eigen vermogen	**11.657**	**7.803**	**6.437**	**6.584**	**6.668**	**6.809**
Algemene reserve	5.587	5.479	4.113	4.260	4.345	4.485
Bestemmingsreserve Publiek	3.609	2.324	2.324	2.324	2.324	2.324
Bestemmingsreserve Privaat	291	0	0	0	0	0
Voorzieningen	4.155	1.951	2.125	2.195	2.265	2.337
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	4.478	5.762	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal Passiva	18.197	15.517	13.562	13.779	13.934	14.146

De meerjarenbalans is opgebouwd vanuit de vastgestelde jaarrekening per 31 december 2023 en de goedgekeurde begroting ‘25 en meerjarenbegroting tot en met 2028. In de periode 2023–2026 is een stijging zichtbaar van de materiële vaste activa (MVA), van € 6,2 miljoen naar € 8,5 miljoen. Deze toename houdt verband met geplande investeringen in huisvesting. Na 2026 is een lichte daling zichtbaar als gevolg van reguliere afschrijvingen op deze investeringen.

Het eigen vermogen laat tot en met 2025 een dalende trend zien door geplande onttrekkingen voor onderwijskwaliteitsimpulsen, waaronder het

Nationaal Programma Onderwijs en investeringen met middelen uit de bestemmingsreserve Groninger Gelden. Vanaf 2026 stabiliseert het eigen vermogen weer, wat erop wijst dat de exploitatie in evenwicht komt.

De liquide middelen nemen af in de periode 2023–2027. Vanaf 2028 is een lichte stijging zichtbaar, wat wijst op een voorzichtig herstel van de liquiditeitspositie.

De voorzieningen nemen in de loop der jaren geleidelijk toe, wat past bij het op peil houden van de financiële buffer voor toekomstige verplichtingen.

6.4 MJB staat van baten en lasten 25-28

Vanaf 2024 zien we een duidelijke kentering in onze financiële positie, waarmee de effecten van het aflopen van tijdelijke NPO-middelen goed herkenbaar zijn. In de realisatie van 2024 sluit de organisatie af met een tekort van € 3,85 mln, waar in 2025 nog een tekort van € 1,37 mln resteert. Vanaf 2026 ontstaat echter een klein positief resultaat van € 0,15 mln, oplopend naar € 0,14 mln in 2028. Deze verbetering wordt vooral gedreven door een combinatie van stabiele rijksbijdragen, afnemende overige baten en dalende personeelslasten.

Transitie en maatregelen
De begrotingscijfers voor 2026–2028 bevestigen dat de organisatie in de komende drie jaar een overgangsperiode ingaat: enerzijds om de formatie en ondersteuning terug te brengen naar een structureel houdbare omvang, anderzijds om een evenwichtige kostenstructuur te waarborgen. Om dit te realiseren zijn ingrepen in het taakbeleid, de klassengrootte en de mate van ondersteuning onvermijdelijk. Daarbij wordt ingezet op gefaseerde invoering, waarbij ruimte blijft voor dialoog met medewerkers en betrokken gremia. Zo ontstaat een robuuste meerjarenbegroting die past bij de ambitie van kwalitatief goed onderwijs binnen de beschikbare middelen.

Met deze meerjarenraming is de route naar een gezonde exploitatie duidelijk in kaart gebracht: de organisatie opereert na 2025 binnen de reguliere inkomsten en bouwt voorzichtig een buffer op, terwijl de tijdelijke middelen afgebouwd worden. Hierdoor ontstaat een duurzame basis voor zowel onderwijsgevend als onderwijsondersteunend personeel en zijn de financiële vooruitzichten voor 2026–2028 positief, mits de geplande maatregelen tijdig en zorgvuldig worden uitgevoerd.

Staat van baten en lasten	Realisatie	**Begroting**	**Begroting**	**Begroting**	Begroting
(Bedragen * € 1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Totale baten	**35.175**	**35.064**	**35.109**	**35.417**	**35.501**
Rijks- en SWV bijdragen	33.859	34.391	34.532	34.839	34.923
Overige overheidsbijdragen	45	25	25	25	25
Overige baten	1.271	648	553	553	553
Totale lasten	**39.141**	**36.483**	**35.036**	**35.406**	**35.433**
Personeelslasten	30.580	28.774	26.989	27.399	27.290
Afschrijvingen	1.143	1.217	1,355	1.465	1.535
Huisvestingslasten	1,848	1.927	1.908	1.906	1.906
Overige lasten	5.570	4.564	4.783	4.634	4.699
Saldo baten en lasten	**-3.966**	**-1.419**	**73**	**11**	**68**
Financiële baten	113	53	73	73	73
Totaal resultaat	**-3.853**	**-1.366**	**147**	**84**	**141**

Vrijval bestemmingsreserves					
Kwaliteitsimpuls Groningen	75	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Nieuwbouw	44	0	0	0	0
Nationaal Programma Onderwijs	1,166	0	0	0	0
Automatisering		0	0	0	0
Private reserve ouderbijdrage	291	0	0	0	0
Bestemminsreserve Bapo	0,45	0	0	0	0
Resultaat uit norm. Bedrijfsuitoef.	**-2.277**	**-1.366**	**147**	**84**	**141**

Vrijval van bestemmingsreserves

In 2024 is er een verlies van € 3.853 k. Dat wordt voor een deel gecompenseerd door het vrijvallen van verschillende bestemmingsreserves die daarvoor in voorgaande jaren zijn gevormd:

- Kwaliteitsimpuls Groningen: € 75 k
- Bestemmingsreserve Nieuwbouw: € 44 k
- Nationaal Programma Onderwijs: € 1.166 k
- Private reserve ouderbijdrage: € 291 k
- Bestemmingsreserve Bapo: € 0,45 k

7 Bestuur en organisatie

Bestuurder

dhr. drs. R.J. Benjamins

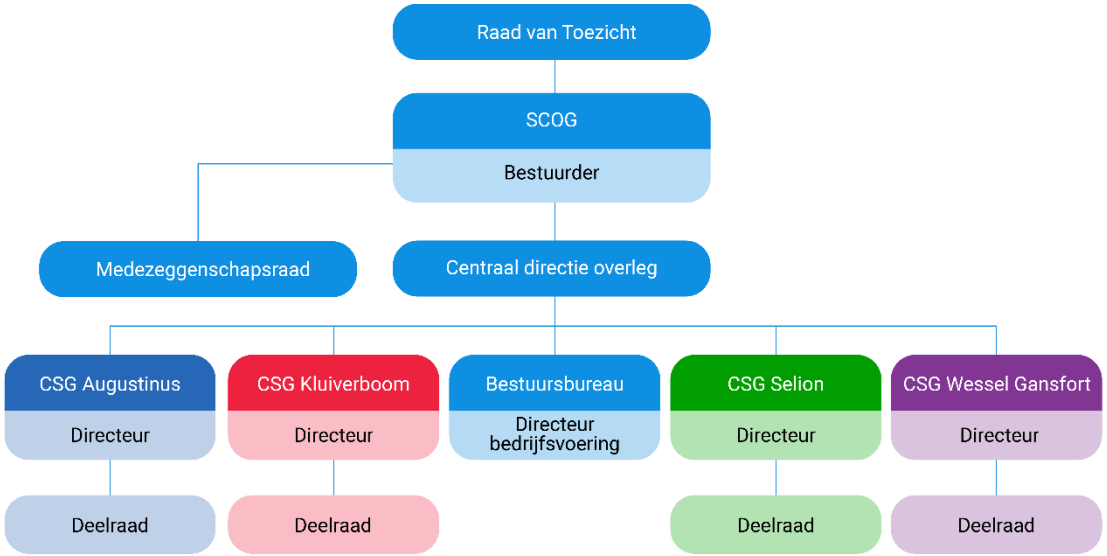
Raad van Toezicht
mevr. drs. B.K.P. Poede-Steenbeek (voorzitter)
mevr. mr. M.H. Swart
mevr. drs. M.A. Zwart
dhr. K.H.J. Antuma
mevr. drs. A.S. Bergsma
dhr. drs. J. Boonstra

Bezoekadres
Eenrumermaar 4. 9735 AD Groningen

Postadres
Postbus 9475, 9703 LR Groningen

KVK 40026490

Overige gegevens
Bestuur@csg.nl
CSG.nl
050 574 27 66

7.1 Besturingsmodel

De bestuurder van de stichting SCOG is het bevoegd gezag van de CSG. De Raad van Toezicht ziet toe op het werk van de SCOG en de CSG en treedt op als werkgever van de bestuurder. Het bestuur is het aanspreekpunt voor het extern toezicht.

Scholen worden geleid door directeuren, die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het onderwijs en van de organisatie van hun school. Scholen stellen een meerjarenplan en een jaarplan op waarin zij doelen stellen en daartoe een aanpak vastleggen. De dagelijkse gang van zaken wordt gemanaged door teamleiders. Directie en teamleiders vormen het managementteam van de school.

Medezeggenschap is zowel op niveau van de CSG als op schoolniveau belegd. In de MR van de CSG zijn leraren, ondersteunend personeel, ouders en leerlingen vertegenwoordigd. Elke school heeft een deelraad, waarin school specifieke zaken aan de orde komen.

De schoolleiding maakt gebruik van de diensten van het bestuursbureau van de CSG. Het gaat om diensten op het gebied van financiën, HRM, ICT, onderwijs en kwaliteit, facilitaire zaken, communicatie en privacy. Het bestuursbureau wordt geleid door de directeur bedrijfsvoering.

Gezamenlijke kaders worden in het centraal directieoverleg (CDO) vastgesteld, dat gevoerd wordt door de schooldirecties, de directeur bedrijfsvoering en de bestuurder. De ontwikkelingen binnen de organisatie worden zowel op schoolniveau als op het niveau van de CSG gevolgd in drie samenhangende PDA-cycli: financiën, HRM en kwaliteit.

7.2 Besturingsfilosofie

De onderwijskwaliteit en -ontwikkeling op de scholen is leidend voor ons werk. De scholen hebben elk hun eigen karakter, onderwijsaanbod en populatie. Waar dat nuttig en nodig is, werken scholen samen aan hun ontwikkeling.

Gezamenlijke kaders voor de scholengemeenschap CSG worden in het CDO afgesproken. De scholen worden vanuit deze kaders door de stafdiensten begeleid.

Het voortgezet onderwijs is een stevig systeem. Daarbinnen wordt steeds nadrukkelijker gevraagd om flexibilisering; denk bijvoorbeeld aan het organiseren van ondersteuning, het mogelijk maken van diploma's op verschillende niveaus, het versnellen of vertragen van leerroutes en het samenstellen van leerstof. Ook buiten het systeem wordt steeds meer samenwerking gevraagd, in de lengte, zoals met het primair, beroeps- en wetenschappelijk onderwijs en in de breedte, met bijvoorbeeld organisaties in het sociale en medische domein.

We hebben een deugdelijk onderwijssysteem van waaruit we steeds opnieuw worden uitgedaagd oplossingen te vinden die niet voor zich spreken en waar leerlingen behoefte aan hebben.

Dit vraagt van onze organisatie dat we robuust en wendbaar zijn, dat we oog hebben voor organisatiebelangen en persoonlijke belangen. Onze omvang en onze onderwijsvisie maken dat goed mogelijk.

In de leiding van onze organisatie willen we twee dingen goed kunnen: ontwerpen en besluiten.

We willen betekenisvolle perspectieven en oplossingsrichtingen ontwerpen voor vraagstukken die niet eenvoudig zijn. Dat gaat om bijvoorbeeld het ontwikkelen van pedagogisch klimaat, professionalisering van medewerkers, samenwerking in de stad,

inrichting van flexibele leerwegen en het bieden van goede ondersteuning. Vaak gaat het om het aanbrengen van samenhang tussen onderscheiden aspecten, zoals bijvoorbeeld de samenhang tussen kwaliteitsbeleid, personeelsbeleid, schoolontwikkeling en professionalisering. Het ontwerpen vraagt om een tafel waar directies in transparante en gelijkwaardige verhouding, vanuit een eigen perspectief, een visie op het geheel kunnen ontwerpen.

Daarnaast willen we ook heldere besluiten kunnen nemen, die duidelijke kaders bieden voor het werk. Dat gaat om bijvoorbeeld de doelen die we stellen, om afspraken die we met onze mensen maken over hun rol en verantwoordelijkheid, over de besteding van geld, over de manier waarop we voldoen aan wet- en regelgeving.

7.3 Informatiebeveiliging en Privacy – IBP

IBP-management gaat over alle maatregelen die de CSG behoort te nemen om ervoor te zorgen dat de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) wordt nageleefd en de privacy van betrokkenen afdoende wordt beschermd. Niet alleen het naleven moet geregeld worden, ook voor de aantoonbaarheid en de effectiviteit van de naleving zijn maatregelen nodig.

In 2024 heeft de CSG op gebied van IBP:

- Met een IBP-team gewerkt aan het verbeteren van de AVG-compliancy
- Uitvoering gegeven aan het IBP-meerjarenplan
- Een start gemaakt met het voldoen aan het Normenkader IBP
- De bewustwording verhoogd (middels nieuwsberichten en themamaanden en een AVG-spel op het bestuurskantoor)
- Eén datalek gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens
- Eén inzage verzoek i.h.k.v. de AVG behandeld
- Drie DPIA's uitgevoerd
- IBP-beleid en procedures bij- en vastgesteld

In 2024 is er één datalek gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Dit beveiligingsincident is door de CSG adequaat afgehandeld door het nemen van corrigerende en preventieve maatregelen. Het datalek is eveneens opgenomen in het eigen beveiligingsincidentenregister.

In september 2024 heeft de Functionaris Gegevensbescherming van de CSG een eerste beoordeling uitgevoerd op het privacydeel (P) van het Normenkader IBP waaraan scholen in 2027 wettelijk moeten voldoen. Het beeld laat zien dat de 'overall' gemiddelde volwassenheidsscore van de CSG nu 2,8 is. Afgezet tegen het toetsingskader dat uitgaat van een minimaal volwassenheidsniveau 3 voor alle normen, is dat nog niet voldoende. In 2025 werkt de CSG verder aan het voldoen aan alle onderdelen van het Normenkader IBP.

De CSG is goed op weg om informatiebeveiliging en privacybescherming over de volle breedte van de organisatie te waarborgen. Bij het doorgroeien naar het gewenste volwassenheidsniveau zal het Normenkader IBP de komende jaren centraal staan.

Op basis van het in de sector geaccepteerde groeipad voor het P en I deel werkt CSG stelselmatig aan de invulling van de gestelde normen.

7.4 Medezeggenschap

De CSG vindt het belangrijk om ouders en leerlingen te betrekken bij de organisatie van het onderwijs. Ouders kunnen meeleven, meedoen, meedenken en meebeslissen, zowel voor hun eigen kind als voor de hele klas of de school.

Er zijn verschillende overleggen waarin ouders en leerlingen kunnen deelnemen:

- De medezeggenschapsraad (voor de hele CSG)
- De deelraad (per school)

De medezeggenschapsraad houdt zich bezig met zaken die de hele school aangaan. De middelen die de medezeggenschapsraad ter beschikking staan, zijn het instemmingsrecht en het recht op informatie, afhankelijk van het soort onderwerp. Daarnaast kan de medezeggenschapsraad zowel gevraagd als ongevraagd advies geven.

Leden MR

De medezeggenschapsraad bestond aan het begin van 2024 uit acht personeelsleden. Daarmee is het personeelsquotum bereikt. Voor de zomervakantie hebben wij afscheid genomen van twee ouders in de oudergeleding. Daarmee kwamen er twee plaatsen in de oudergeleding vacant. Deze zijn reeds vervuld. De leerlingen in de leerlinggeleding zijn allemaal geslaagd waardoor er vier vacatures waren. Op dit moment staat er nog drie vacatures bij de leerlinggeleding open.

In 2024 is er door de PMR en door de MR vergaderd op 23 januari, 12 maart, 14 mei, 25 juni, 24 september en 19 november. Daarnaast is er een bijeenkomst met de RvT geweest op 4 juni. Van de PMR-vergaderingen worden geen officiële notulen gemaakt. Deze vergaderingen zijn bedoeld om de voortgang van bepaalde zaken met elkaar te bespreken. Bij elke MR vergadering was de bestuurder op uitnodiging aanwezig. Voorafgaand aan elke vergadering is er een voorvergadering met de (directeur-)bestuurder en met de voorzitter en de secretaris van de MR. In 2024 konden alle vergaderingen fysiek gehouden worden op het bestuursbureau.

Aan het einde van het jaar heeft de MR uitgebreid gesproken over de begroting voor 2025. Gezien de financiële uitdagingen en onzekerheden was dit een belangrijk en soms spannend onderwerp. De MR heeft kritisch advies gegeven met als doel een gezonde balans te vinden tussen kwaliteit van onderwijs, personeelsinzet en noodzakelijke investeringen in faciliteiten als de bezuinigingen die plaats moeten vinden. De MR heeft hierbij niet alleen advies gegeven, maar ook aandacht gevraagd voor de langetermijngevolgen van de financiële keuzes. We blijven de ontwikkelingen in 2025 nauwlettend volgen.

Daarnaast proberen we te komen tot een uniforme overgangsregeling voor alle scholen. Dit loopt nog steeds en komt in 2025 terug op de agenda.

De LC/LD procedure zullen we vanaf nu jaarlijks analyseren en terug laten komen op de agenda.

Met de Raad van Toezicht hebben we gekeken naar het strategisch beleidsplan en hoe we de samenwerking met het bestuur verder kunnen optimaliseren.

Alle notulen van de vergaderingen zijn vindbaar op het medewerkersportaal.

7.5 Interne beheersing

Naast de strategische en tactische besluitvorming heeft CSG verdere stappen gezet in de formalisering van het financiële beleid. Dit omvat zowel de vastlegging van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden op stichtingsniveau (Raad van Toezicht en bestuurder) als de resultaatverantwoordelijkheid die bij de scholen ligt. Daarnaast werkt CSG sinds 2024 met gecentraliseerd inkoopbeleid en decentrale uitvoering van dit beleid.

Gedurende 2024 is verder gewerkt aan de implementatie van beleidsstukken die in 2023 zijn vastgesteld. Dit omvat onder andere het Treasurystatuut, het financieel beleid en de actualisatie van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC).

Schooldirecteuren hebben via een online platform voortdurend inzicht in hun begroting, exploitatie en formatiebesteding. Daarnaast is er een verdere professionaliseringsslag gemaakt in de trimesterrapportages. Deze rapportages, die per trimester worden verstrekt, bieden naast

financiële inzichten ook informatie over HR en de onderwijsresultaten binnen de scholen. De schooldirecteuren zijn vervolgens verantwoordelijk voor de duiding van de feitelijkheden die zich in hun school afspelen. Deze gegevens vormen een vast onderdeel van de periodieke overleggen tussen de bestuurder en de schooldirecteuren.

De verantwoordelijkheid voor het opstellen en uitvoeren van de schooljaarplannen, inclusief de bijbehorende begroting, ligt bij de schooldirecteuren. Zij leggen hierover periodiek verantwoording af. De bestuurder brengt per trimester op CSG-niveau verslag uit aan de Raad van Toezicht. Zowel de schooldirecteuren, de directeur bedrijfsvoering als de bestuurder handelen in lijn met de Code Goed Onderwijsbestuur VO.

7.6 Risicobeheersing en eigen vermogen

Elke organisatie wordt geconfronteerd met risico's, en dat geldt ook voor CSG. Wij hanteren een voorzichtige risicohouding en streven ernaar om mogelijke risico's zoveel mogelijk te beperken. Dit doen we door middel van regelmatige trimesterrapportages, waardoor we eventuele risico's vroegtijdig signaleren en waar nodig passende maatregelen kunnen nemen.

De meest urgente risico's voor CSG zijn de krapte op de arbeidsmarkt, de daling van het aantal leerlingen en de stijgende kosten voor toekomstige huisvestingsinvesteringen. Vooral de afname van het leerlingaantal heeft grote financiële en organisatorische gevolgen, aangezien vrijwel alle inkomsten hier direct aan gekoppeld zijn. Om deze ontwikkeling nauwgezet te volgen, maken we gebruik van bevolkingsprognoses van DUO en VOION, aangevuld met onze eigen doorstroom- en uitstroomgegevens.

In de stad Groningen bestaat daarnaast het risico op verschuivingen in marktaandeel. Om een sterke positie te behouden, investeert CSG in de verbetering van de onderwijskwaliteit en uitbreiding van het onderwijsaanbod. Daarnaast streven we ernaar om het gebruik van externe voorzieningen voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften te minimaliseren. Door te investeren in inclusiever onderwijs willen we zoveel mogelijk leerlingen passend onderwijs binnen onze eigen organisatie bieden.

Voor CSG Kluiverboom en CSG Selion vormt het leerlingenaantal een kwetsbaar punt. Daarom wordt er extra geïnvesteerd in het behoud en de werving van leerlingen. Deze inspanningen hebben bij de Kluiverboom al geleid tot een toename in het aantal aanmeldingen.

Het Bestuursbureau kent een hoge mate van kwetsbaarheid, mede door de beperkte mogelijkheden voor interne vervanging. Er wordt onderzoek gedaan naar toekomstbestendige scenario's om deze situatie te verbeteren.

Tenslotte is het gebouw van CSG Augustinus verouderd en toe aan vervanging. De gemeente Groningen heeft in het nieuwe Integrale Huisvestingsplan (IHP) de revitalisatie van dit gebouw gepland voor de periode 2024-2028. In 2024 is een locatiestudie uitgevoerd om de mogelijkheden verder in kaart te brengen.

Begin 2023 is er samen met een externe partij een risico-inventarisatie uitgevoerd. Het doel daarvan is het in kaart brengen van (eventuele) risico's met een inschatting van de daarbij behorende (financiële) gevolgen (kans en impact). In 2025 wordt deze risico-inventarisatie herijkt. In deze risico-inventarisatie is het benodigd weerstandsvermogen bepaald door van elk risico de kans en de impact te bepalen. Door de kans en impact met elkaar te vermenigvuldigen, ontstaat het benodigd weerstandsvermogen.

Voor de kans zijn er drie klassen gehanteerd:

Kans klasse	Percentage
1- minder dan eens per 10 jaar	10%
2 - eens per 5 tot 10 jaar	60%
3 - eens per jaar of meer	90%

Voor de impact zijn er vier categorieën gehanteerd:

Impact	Bedrag	Toelichting
1- Gering	150.000, -	
2- Gemiddeld	500.000, -	
3- Groot	800.000, -	
4- Zeer groot	1.600.000, -	5% van de omzet

De risico's hebben we daarna gerubriceerd in de vijf hoofdgebieden. In het onderstaande overzicht staan de risico's met de grootste financiële impact per hoofdgebied en de bijbehorende beheersmaatregel.

Risico	Kans	Impact	Financieel
Personeel			
Blijvend hoog/bovengemiddeld ziekteverzuim *Goede begeleiding van de zieke medewerker*	2	4	960.000
Onvoldoende mogelijkheden om gekwalificeerd personeel aan te trekken *Het regionaal samenwerken met collega besturen. Investeren in fijne arbeidsomstandigheden.*	2	3	480.000
Huisvesting			
Huisvestingssituatie is afhankelijk van financiering en besluitvormig van de gemeente *Het actief participeren in het huisvestingsoverleg van de gemeente.*	3	3	720.000
De onderhoudskosten en contracten stijgen meer dan de begrootte indexering. *In de begroting ruimte houden voor incidentele uitgaven*	3	1	135.000
Kwaliteit van het onderwijs			
Nieuwe vormen van onderwijs sluiten onvoldoende aan bij alle leerstrategieën *Het houden van zelfevaluaties en interne audits.*	2	3	480.000
Onvoldoende in staat om onderwijsvernieuwing te realiseren. *Het houden van zelfevaluaties en interne audits.*	2	3	480.000
Onderwijsinhoudelijk			
Fluctuaties van het aantal leerlingen beperkt het onderwijsaanbod *Samenwerken in de onderwijsregio met andere besturen, het bedrijfsleven en de gemeente.*	2	3	720.000
Bedrijfsvoering			
ICT/AVG beveiliging rondom ICT is niet up tot date/ Risico hacken	2	4	960.000

7.7 Klachten

Medewerkers van CSG en ouders van leerlingen kunnen een beroep doen op een extern vertrouwenspersoon die werkt vanuit Gimd. In 2024 werd 12 keer een beroep gedaan op de vertrouwenspersoon door medewerkers en ouders. In het voorafgaande jaar 2023 werd 10 keer een beroep gedaan.

De aanleidingen voor het gesprek met de vertrouwenspersoon lopen uiteen. Er zijn geen duidelijke trends als het gaat om de kenmerken van de personen met een klacht, de situatie waarin een klacht ontstaat of de werkrelatie met degene over wie een klacht geuit wordt. De vertrouwenspersoon vat het als volgt samen: Veel medewerkers geven aan zich overvallen te voelen door wat er gebeurt. Medewerkers hebben behoefte aan uitleg en doorleven van keuzes en beslissingen, maar dat daar weinig tijd en aandacht voor wordt ervaren. En dat wordt vaak als onveilig ervaren. Het is belangrijk dat mensen zorgvuldig met elkaar omgaan. Zeker als iets lastig en complex is.

Alle 12 gesprekken met de vertrouwenspersoon in 2024 zijn naar tevredenheid afgesloten.

8 Verantwoording Raad van Toezicht

8.1 Toezichtsvisie

De raad van toezicht van de Christelijke Scholengemeenschap Groningen fungeert als interne toezichthouder van de Stichting Christelijk Onderwijs Groningen. De raad oefent het intern toezicht uit in het belang van de stakeholders van de stichting, de belangrijkste daarvan zijn de leerlingen, hun ouders en de medewerkers. Zij eisen en verwachten kwalitatief goed, waarde(n)vol onderwijs; veiligheid; continuïteit; inspirerend werkgeverschap en betrouwbaarheid. Tot de overige belanghebbenden worden in ieder geval gerekend samenwerkingsrelaties, de lokale gemeenschap en de overheid (lokaal en landelijk).

In het strategisch plan 2023-2027 “Aandacht voor elkaar” zijn de volgende drie waarden geformuleerd, die weergeven hoe de school denkt over onderwijs en hoe de levensbeschouwelijke inspiratie daarin doorklinkt: Hulpvaardig, Open en Betrouwbaar. Er zijn doelen geformuleerd op de gebieden Leerlingen, Onderwijs, Leraren en Organisatie. De raad houdt integraal en onafhankelijk toezicht op het realiseren van de missie, het bestuur en de continuïteit van de SCOG en de realisatie van de doelen van de CSG. De raad houdt toezicht op de aansluiting bij relevante maatschappelijke ontwikkelingen en duurzaamheidsdoelen.

De raad vervult de wettelijke en statutaire taken die aan hem zijn toebedeeld. De raad draagt zorg voor maatschappelijke verantwoording. Daarnaast is de raad werkgever van het bestuur. Tenslotte tracht de raad de kennis en ervaring van de leden, individueel en collectief, in te zetten als sparringpartner van het bestuur. Samenwerking op basis van vertrouwen staat voorop, als er controle moet worden toegepast heeft dat een wettelijke basis of bestaat daar een afzonderlijke noodzaak toe. Het toezicht is toekomstgericht, geeft inspiratie, kent het besef en belang van netwerken en is stabiel en betrouwbaar.

8.2 Toezichtskader

Het toezichtskader bestaat uit de van toepassing zijnde wet- & regelgeving, de statuten van de stichting, de reglementen voor de raad & zijn commissies, het financieel beoordelingskader waaronder het Treasurystatuut en de codes goed onderwijsbestuur VO 2019 (VO-raad) & Goed Toezicht (VTOI-NVTK). De thema’s waar de raad op toeziet zijn opgenomen in een jaarplanning en omvatten tenminste het strategisch beleid, de onderwijskwaliteit, de (financiële) bedrijfsvoering, de identiteit, gegevensbescherming en het HRM-beleid. De wettelijke en statutaire taken zoals het beoordelen van begrotingen, strategische plannen en jaarrekeningen zijn onderdeel hiervan.

8.3 Organisatie en samenstelling

De stichting heeft statutair:

- Een bestuur, bestaande uit één natuurlijk persoon, die de functie vervult van ‘bestuurder’
- Een raad van toezicht, bestaande uit vijf tot zeven leden, waaronder een voorzitter en vicevoorzitter. Daarnaast vervult één lid de functie van secretaris van de raad.

De raad van toezicht kent volgens zijn reglement drie commissies. De remuneratiecommissie voert het werkgeverschap uit met betrekking tot het bestuur en bereidt het beloningsbeleid van de raad zelf voor. De auditcommissie bereidt het financiële toezicht voor.

De commissie kwaliteit & identiteit stelt de raad in staat om het toezicht op de onderwijskwaliteit te ontwikkelen en versterken en daarnaast toezicht te houden op de verwerkelijking van de levensbeschouwelijke identiteit.

Samenstelling raad van toezicht 2024

Leden	Functie in de RvT	Aandachtsgebied	Termijn	Aftredend	Overige functies
Dhr. J.K. Lindemulder	Voorzitter, in 2024 afgetreden	Remuneratiecommissie Auditcommissie	2e termijn	2024	Eigenaar Lindemulder Bedrijfsadvies
Dhr. K.H.J. Antuma	Lid - Secretaris	Auditcommissie	2e termijn	2025	Voorzitter CvK Pg Eelde-Paterswolde
Mw. B. Poede-Steenbeek	Vicevoorzitter, sinds 2024 Voorzitter	Kwaliteit & Identiteit commissie Remuneratiecommissie	2e termijn	2026	Voorzitter CvB PCBO Leeuwarden
Mw. M.H. Aukema-Swart (	Lid	Auditcommissie	1e termijn	2026	Partner KplusV
Mw. M.A. Zwart	Lid, Sinds 2024 vicevoorzitter	Remuneratiecommissie	1e termijn	2026	Eigenaar diverse bedrijven, zakelijk coach en therapeut, Pro-Justitia rapporteur
Mw. A.S. Bergsma	Lid	Kwaliteit & Identiteit commissie	1e termijn	2028	Voorzitter CvB Hogeschool KPZ
Dhr. J.T. Boonstra	Lid	Auditcommissie	1e termijn	2028	Wethouder gemeente Westerveld

Voorzitter de heer Lindemulder is na het vervullen van zijn tweede termijn afgetreden medio 2024. Als gevolg van zijn aftreden is mevrouw Poede-Steenbeek verkozen tot voorzitter. Zij was vicevoorzitter van de raad, als gevolg van haar verkiezing tot voorzitter is mevrouw Zwart bereid gevonden om de functie van vicevoorzitter te vervullen. Als gevolg van het onverwachtse aftreden van een lid van de raad in 2023 (verkozen op voordracht van de medezeggenschapsraad) bestond de raad aan het begin van 2024 uit 5 personen en was opnieuw behoefte aan versterking van het aandachtsgebied onderwijs in de raad. Om die redenen is in 2023 op voordracht van -en in eensgezinde samenwerking met- de MR een nieuw lid van de raad van toezicht geworven met inhoudelijke kennis en ervaring op het gebied van onderwijs: mevrouw Bergsma. In verband met het vertrek van één lid van de auditcommissie in 2024 en het verwachte vertrek van het andere lid in 2025 is eveneens een lid met profiel “financiën” geworven voor de raad: de heer Boonstra. De raad bestond daarmee aan het eind van 2024 uit 6 personen. Mevrouw Bergsma en de heer Boonstra zijn op grond van hun kwaliteiten respectievelijk benoemd als lid van de commissie kwaliteit & identiteit en de auditcommissie. Mevrouw Poede-Steenbeek heeft als voorzitter van de raad conform het reglement van de remuneratiecommissie zitting genomen in die commissie.

De leden van de Raad ontvangen jaarlijks eenmalig een vergoeding voor hun werkzaamheden. De vergoeding is in 2024 in overeenstemming met de in 2022 door de raad vastgestelde procedure verhoogd. De vergoeding voldoet daarmee blijvend aan de richtlijnen die de VTOI heeft vastgesteld in haar ‘Adviesregeling honorering toezichthouders onderwijs’ en blijft ruimschoots binnen de wettelijke kaders.

8.4 Werkwijze

De raad vergadert conform een planning 6-8 keer per jaar. Daarnaast kunnen er vergaderingen naar aanleiding van een actueel thema of incident worden ingelast. Een reguliere vergadering van de raad bestaat steeds uit twee delen, in het eerste deel wordt de agenda voorbereid buiten aanwezigheid van de bestuurder, het tweede deel bestaat uit overleg met de bestuurder. Naast het behandelen van de thema’s uit de jaarplanning wordt in iedere vergadering de actuele stand van zaken doorgenomen aan de hand van een bestuursrapportage en kunnen aanvullende agendapunten aan de orde komen. Iedere vergadering wordt afgesloten met een korte evaluatie.

De informatievoorziening aan de raad bestaat voor het grootste deel uit de reguliere bestuursrapportage en rapportages op de verschillende deelterreinen van de bestuurder aan de raad, al dan niet ingeleid door de portefeuillehouders van de CSG. De raad legt tweemaal per jaar bezoeken aan de vestigingen af, waarbij het uitgangspunt is dat elke vestiging tenminste eens per jaar wordt bezocht. Daarnaast wordt de raad uitgenodigd voor de studiedagen van de CSG, die zo mogelijk worden bijgewoond door (een deel van) de raad. Zoals wettelijk is voorgeschreven is er minstens tweemaal per jaar regulier overleg tussen de medezeggenschapsraad en de raad van toezicht.

8.5 Professionalisering

De raad voert ieder jaar een zelfevaluatie uit. In 2023 is besloten om de evaluatiecyclus conform de “Handreiking evaluatiecyclus toezicht” (VTOI, 2021) uit te voeren. In deze vierjaarlijkse cyclus is het eerste en derde jaar een zelfevaluatie, het tweede jaar een collegiale visitatie en het vierde jaar een externe visitatie. In 2023 heeft conform deze cyclus in het eerste jaar een zelfevaluatie plaatsgevonden. In 2024 zou volgens planning een collegiale visitatie worden uitgevoerd, een partner was echter niet op tijd gevonden en daarom is weer gekozen voor een zelfevaluatie. De zelfevaluatie was gericht op de vragen “Is de basis op orde” (komt jaarlijks aan de orde), “Is ons gedrag effectief, zijn wij integer? En “Is ons toezicht waarden-gedreven, komen wij toe aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid”.

De conclusie is dat ten aanzien van de eerste vraag, op een enkel aandachtspunt na, de ‘legitimiteit en compliance’ op orde zijn. Ten aanzien van het onderwerp integriteit concluderen we dat we wanneer de situatie daartoe aanleiding geeft wij integer handelen. Dit hoeft niet actief te worden geagendeerd. Tenslotte draagt de aandacht die die we in 2023 en eerder hebben geschonken aan de “ruggengraat van het toezicht” (het opstellen van toezichtvisie, toezichtkader, toetsingskader etc.) bij aan het positief waarderen van de waardengedrevenheid van het toezicht.

8.6 Werkzaamheden RvT in verslagperiode

In 2024 heeft de raad zesmaal vergaderd conform de geldende werkwijze, daarnaast heeft tweemaal een extra vergadering plaatsgevonden om strategische zaken te bespreken. In iedere reguliere vergadering is de actuele stand van zaken doorgenomen aan de hand van de bestuursrapportage en zijn strategische zaken aan de orde geweest. Over de verschillende vergaderingen verdeeld zijn de meeste thema’s uit de jaarplanning behandeld, soms ingeleid door de portefeuillehouders van de CSG, waaraan nog enkele actuele thema’s zijn toegevoegd.

Informatievoorziening

Het grootste deel van de informatie voor de raad is afkomstig uit de bestuursrapportage en specifieke rapportages op deelgebieden die onder verantwoordelijkheid van de bestuurder worden opgesteld. Daarnaast bestaat de mogelijkheid voor de controller en de functionaris gegevensbescherming om de raad rechtstreeks te informeren over specifieke aangelegenheden. Van deze mogelijkheid is in 2024 geen gebruik gemaakt.

Een belangrijk informatiekanaal voor de raad bestaat uit het vestigingsbezoek. In 2024 zijn alle vestigingen bezocht door een afvaardiging van tenminste 2 leden van de raad, het uitgangspunt is dat alle leden van de raad daaraan deelnemen. Tijdens deze vestigingsbezoeken is gesproken met delegaties van de leerlingen, het (onderwijzend en ondersteunend) personeel en het management. In het voorjaar (2e bezoek uit het schooljaar 2023-2024) en in het najaar (1e bezoek uit schooljaar 2024-2025) is vooral gekeken hoe de kwaliteitscultuur in de scholen wordt ervaren.

De raad stelt er, ongeacht de wettelijke verplichting, een bijzonder belang in om op regelmatige basis contact te onderhouden met de medezeggenschap. In de voorjaarsvergadering van 2024 is dieper ingegaan op de inhoud en de totstandkoming van het Strategisch Beleidsplan, de herstelopdrachten naar aanleiding van het vierjaarlijks inspectiebezoek in 2022 en de QuickScan. De najaarsvergadering is vanwege agenda-perikelen verplaatst naar januari 2025. In deze vergadering is vooral gesproken over de totstandkoming en gevolgen van de begroting van 2025 en verder.

De CSG-ontwikkeldag in september 2024 is bijgewoond door twee leden van de raad.

Strategie en strategische samenwerkingen

Het vergaderjaar 2024 is begonnen met een extra strategieoverleg waarin het strategisch beleidsplan 2023-2027 (het “schoolplan” in de zin van de wet op het VO) en de ontwikkelingen aan de oostkant van de stad Groningen zijn behandeld. Verder is in een ander strategieoverleg in algemene zin gesproken over verkenning naar mogelijke samenwerking. In de reguliere vergaderingen zijn deze onderwerpen eveneens steeds in meerdere of mindere mate aan de orde geweest. Het onderzoek binnen de onderwijsrichting VMBO van onze school naar de leefwereld van jongeren tegen de achtergrond van kansengelijkheid heeft door overige ontwikkelingen minder aandacht gekregen.

Human Resource Management

Bijzondere aandacht was er voor de vele wisselingen in directie & management van de vestigingen en de bezetting van het bedrijfsbureau. In 2024 is het onderwerp strategisch HRM niet exclusief besproken hetgeen zijn oorzaak vindt in het voorgaande.

Onderwijskwaliteit (inclusief werkzaamheden commissie kwaliteit & identiteit)

In 2024 is het bestuur doorgegaan op de ingeslagen weg om het cyclische proces van de kwaliteitszorg te versterken. Dit behelst mede het structureel en consistent rapporteren over de onderwijskwaliteit en de bespreking van de resultaten in de raad. Door het bestuurlijke kwaliteitszorgsysteem en de rapportages ervaart de raad dat er bestuurlijk zicht is op de onderwijskwaliteit. De raad ziet nog kansen in het verder betekenisvol maken van de analyses en ziet mogelijkheden om de sturing op het gezamenlijk leren in de organisatie te versterken.

Op een van de vestigingen is door de bestuurder en later ook de onderwijsinspectie geconstateerd dat er een verbetering van de onderwijskwaliteit nodig is. De raad is goed op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en inspanningen om de onderwijskwaliteit te verbeteren. De raad heeft hierbij ervaren dat er vanuit het bestuur nadrukkelijk regie, betrokkenheid en sturing is geweest op het verbetertraject. In 2025 wordt deze vestiging opnieuw bezocht door de inspectie. Op het onderwerp identiteit is bij de raad in 2024 beperkt aan de orde geweest. Dit onderwerp is alleen in kader van het nieuwe strategische plan aangeraakt.

Financiën (inclusief werkzaamheden auditcommissie)

In het voorjaar van 2024 is conform afspraak uit het voorgaande jaar het mogelijk bovenmatig vermogen aan de orde geweest. De realiteit van het verslagjaar 2024 heeft de uitkomst van deze discussie ingehaald.

In juni 2024 heeft de auditcommissie het jaarverslag over 2023 en het naar aanleiding daarvan opgestelde accountantsverslag met de accountant besproken in aanwezigheid van de bestuurder en de directeur bedrijfsvoering. Vervolgens heeft de raad op advies van de auditcommissie de jaarrekening over 2023 goedgekeurd. Hierbij zijn opmerkingen gemaakt over het slechtere dan begrote resultaat over 2023 en de late signalering daarvan. Daarbij is ook afgesproken om in het licht van de lopende transitie op financiële administratie en bedrijfsvoering in het najaar van 2024 een scan te doen op werk- en controleprocessen. Na ingewonnen extern advies heeft die scan niet als zodanig plaatsgevonden maar is wel externe ondersteuning verkregen bij het opstellen van de periodieke rapportage en de jaarrekening over 2024.

De periodieke managementrapportage is het middel waarmee afwijkingen worden gesignaleerd, de auditcommissie analyseert deze afwijkingen en stelt vervolgvragen om de consequenties te beoordelen. Het periodieke managementrapport wordt driemaal per jaar op vastgestelde tijdstippen uitgebracht. De trimesterrapportage over periode 2 van 2024 was de eerste aanzet voor een integrale rapportage, tot dan toe was het meer een financiële rapportage. De Raad van Toezicht staat positief ten opzichte van een integrale rapportage, vooral als een goede koppeling kan worden aangebracht tussen besteding van middelen en bereikte resultaten. Het financiële deel van deze integrale rapportage bleek sterk gewijzigd ten opzichte van voorgaande rapportages en voldeed nog volstrekt niet aan de minimumvereisten. Daarop zijn aanvullingen verstrekt en besproken. Uit de rapportage bleek een zeer grote neerwaartse afwijking van het resultaat die niet was voorzien. De oorzaak daarvoor is in hoofdzaak een overschrijding van de personeelskosten, deels door gebrekkige control-mechanismen en deels door hoge vervangings- en transitiekosten. De managementrapportage over periode 3 bleek met betrekking tot financiën en bedrijfsvoering inhoudelijk verbeterd maar nog niet

voldoende. De auditcommissie gaat hierover met de bestuurder in gesprek in 2025.

De raad houdt toezicht op de doelmatige besteding van middelen door in de kaderbrief en de begroting aandacht te vragen voor een beleidsrijke begroting. Hier is een duidelijke relatie tussen de nagestreefde doelen en de daarvoor gereserveerde middelen noodzakelijk, in het jaar 2024 heeft in de kaderbrief nog onvoldoende doorontwikkeling van dit uitgangspunt plaatsgevonden. In oktober is de kaderbrief voor 2025 in de raad behandeld. In november en december zijn de begroting 2025, investeringsbegroting en meerjarenbegroting voor de komende periode in de auditcommissie doorgenomen. De begroting van 2025 omvat ingrijpende financiële ingrepen, deels als gevolg van budgetoverschrijdingen in voorgaande jaren en deels als gevolg van het wegvallen van NPO gelden. Dit heeft ingrijpende consequenties voor de scholen. De commissie adviseerde het goedkeuren van de begroting met de afspraak dat in de eerste vergadering van 2025 de analyse van de overschrijdingen in 2024 wordt behandeld. Ten aanzien van de meerjarenbegroting adviseerde de commissie die niet goed te keuren omdat die buiten de normen van het toetsingskader viel. Met de bestuurder is afgesproken in de tweede vergadering van 2025 een herziene meerjarenbegroting te presenteren die wel aan die normen voldoet. De raad heeft deze adviezen overgenomen. Inmiddels is er per juni ‘25 een goedgekeurde meerjarenbegroting.

Werkgeverschap (inclusief werkzaamheden van de remuneratiecommissie)

De remuneratiecommissie heeft in 2024 met de bestuurder de opdrachtomschrijving 2023-2024 zowel tussentijds als aan het einde van het schooljaar geëvalueerd en het functioneren van de bestuurder over deze periode beoordeeld. Daarover is verslag uitgebracht aan de raad. Ook is de opdrachtomschrijving 2024-2025 met de bestuurder opgesteld en vastgesteld door de raad.

Naast de opdrachtomschrijving heeft de commissie met de bestuurder gesproken over de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot het beroepsprofiel voor bestuurders in het funderend onderwijs en de ontwikkelingen en wensen op gebied van accreditatie. Tot slot is er met de bestuurder, passend bij de maatschappelijke discussie in het najaar van 2024, gesproken over mogelijke belangenverstrengelingen rondom de nevenwerkzaamheden van de bestuurder. Er is geconstateerd dat dit niet aan de orde is. In 2025 wordt dit met de nieuwe code goed bestuur VO opnieuw bekeken.

Deel 2

Jaarrekening

Algemeen

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Stichting Christelijk Onderwijs Groningen en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen verantwoord. De Stichting is statutair gevestigd in Groningen, Eenrumermaar 4.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2BW, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggevingen (RJ 660) onderwijsinstellingen en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT). Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO).

De waardering van activa en passiva vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs. In de balans is het resultaatbestemmingsvoorstel reeds verwerkt. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro’s.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het kalenderjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor waardering Activa en Passiva

In 2024 hebben wij een stelselwijziging doorgevoerd in de verwerking van groot onderhoud in onze financiële administratie. Waar voorheen een voorziening werd getroffen voor toekomstige onderhoudskosten, kiezen wij nu voor het activeren van deze kosten, gevolgd door lineaire afschrijving over de verwachte gebruiksduur. De componentenbenadering waarbij al het groot onderhoud wordt geactiveerd en afgeschreven (RJ 212.448 e.v.)

Deze wijziging is ingegeven door recente aanpassingen in de verslaggevingsrichtlijnen, die schoolorganisaties de vrijheid bieden om te kiezen tussen het activeren en afschrijven van groot onderhoud of het vormen van een voorziening. De VO-raad heeft hiervoor handreikingen opgesteld die aangeven hoe onderwijsinstellingen deze keuze op een verantwoorde wijze kunnen maken.

De afschrijvingstermijnen die wij hanteren, zijn in lijn met de geldende richtlijnen en afgestemd op de verwachte levensduur van de onderhoudscomponenten. Dit zorgt ervoor dat de financiële lasten evenredig worden verdeeld over de periode waarin het onderhoud bijdraagt aan de instandhouding van de gebouwen.

Deze stelselwijziging is zorgvuldig voorbereid en uitgevoerd, met aandacht voor de gevolgen op zowel korte als lange termijn. In de jaarrekening zijn de effecten van deze wijziging conform de richtlijnen verwerkt en toegelicht. Hierbij is conform RJ 2660,604 gekozen voor verwerking in retrospectief vanaf huidig boekjaar. Met deze aanpassing streven we naar een toekomstbestendige en financieel inzichtelijke aanpak van groot onderhoud.

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen en rekening houdend met de restwaarde van het actief. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen die noodzakelijk is voor gebruik. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven volgend op de maand van aanschaf. Als ondergrens van de te activeren activa wordt € 2.500, - aangehouden. De afschrijvingen worden gebaseerd op de voor de betreffende activum geschatte gebruiksduur. Indien belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwachte gebruikspatroon, worden deze afzonderlijk afgeschreven.

Gehanteerde afschrijvingstermijnen per categorie:

- Gebouwen nieuwbouw 40 jaar
- Verbouw/aanpassing 10-20 jaar
- Groot Onderhoud binnen 5-30 jaar
- Groot onderhoud buiten 5-25 jaar
- ICT-middelen 2–10 jaar
- Schoolmeubilair 15 jaar
- Inrichting vaklokalen 4-15 jaar
- Inventaris en apparatuur 10 jaar
- Machines en installaties 15-20 jaar
- Studieboeken 4 jaar

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, inclusief transactiekosten, van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoed. Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen en staan vrij ter beschikking tot de organisatie.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen wordt onderscheiden in algemene reserve, bestemmingsreserve publiek en bestemmingsreserve privaat. De algemene reserve betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen bekostigde activiteiten en bevat middelen die geen specifieke bestemming kennen en vrij besteedbaar zijn. Via resultaatbestemming worden jaarlijkse overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken. De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Christelijke Scholengemeenschap Groningen. Vanwege de eerdergenoemde stelselwijziging is per 1 januari 2024 de voorziening groot onderhoud toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserves publiek zijn opgebouwd uit overheidsmiddelen en moeten worden aangewend voor specifieke toekomstige uitgaven.

Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke of publieke middelen. De bestemmingsreserves worden nog steeds gebruikt voor de uitgaven waarvoor zij destijds bestemd zijn.

Bijzondere waardeverminderingen

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien hiervan sprake is, wordt de realiseerbare waarde van het actief bepaald. Indien deze lager is dan de boekwaarde, wordt het verschil als een bijzondere waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. Dotaties aan de voorzieningen lopen via de staat van baten en lasten. Uitgaven in verband met het doel waarvoor de voorziening is gevormd gaan ten laste van de voorziening.

Voorziening jubilea

Dit betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen waarbij rekening is gehouden met de ingeschatte blijf-en sterftekans, en gemiddelde salarisstijging. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde. De rekenrente bedraagt 2,4%. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening duurzaam inzetbaarheid personeel

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van de regeling duurzaam inzetbaarheid personeel is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde van gespaarde uren waarde van de toekomstige uitbetalingen, waarbij rekening is gehouden met de geschatte blijf kans. Betaalde bedragen inzake de regeling duurzaam inzetbaarheid personeel worden ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde. De rekenrente bedraagt 2,4%

Voorziening uitkeringsgerechtigden

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen inzake individueel- en bovenwettelijk wachtgeld is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen, waarbij rekening is gehouden met de kans op werkhervatting. Betaalde bedragen aan het UWV worden ten laste van deze voorziening gebracht. Deze voorziening is onderdeel van de overige personele voorzieningen. De rekenrente bedraagt 2,4%

Voorziening langdurig zieken

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen inzake uitbetaling aan langdurig zieken is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen, waarbij gekeken is naar een eventuele kans op werkhervatting (herstel). Betaalde bedragen inzake langdurig zieken worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening Arbeidsmarkt in Balans

Voor de op de balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde met een rekenrente van 2,4% van de toekomstige uitbetalingen, rekening houdend met de kans dat de arbeidsovereenkomst beëindigd wordt door de werkgever. Betaalde bedragen inzake de WAB worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening spaarverlof

Voor de op balansdatum door de werknemer gespaarde verlof uren conform hoofdstuk 15.8 uit de CAO VO 2024 is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen de nominale waarde van de loonkosten van het totale spaarverlof.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden betreffen schulden die binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Leasing

De Stichting Christelijk Onderwijs Groningen (SCOG) kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease.

Als de SCOG optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bedragen) die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Van de bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Pensioenen

De SCOG heeft voor haar werknemers en pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen welke voortvloeien uit deze rechten aan haar personeel zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werknemer en een deel door de werkgever wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad (vermogen van het ABP/financiële verplichtingen) van het pensioenfonds dit toelaat. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad over de laatste 12 maanden. In december 2024 was de actuele dekkingsgraad 111.9% en de beleidsdekkingsgraad 123%. Per 1 januari 2025 worden de pensioenen verhoogd met 1,84%.

Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Bij de bepaling van het exploitatiesaldo is uitgegaan van het baten en lasten stelsel. Dit betekent dat de opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Kosten hoeven nog geen uitgaven te zijn en opbrengsten nog geen inkomsten.

Rijksbijdragen

Rijksbijdrage, overige overheidsbijdrage en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten. Deze baten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben. Verwachte baten waarvan het

niet zeker is of deze worden gerealiseerd zijn voorzichtigheidshalve niet als baten verantwoord.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Kosten hoeven niet per definitie uitgaven te zijn.

Financiële baten

De financiële baten van de SCOG bestaan alleen uit rentebaten, deze worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Het effect van de stelselwijziging groot onderhoud op het resultaat van 2024 is als volgt:

Geen dotatie voorziening onderhoud	+363.500
Afschrijving materiele vaste activa	-1.380
Totaal effect op resultaat	364.880

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij gebruik van de indirecte methode wordt de kasstroom uit de operationele activiteiten afgeleid uit het resultaat. Het resultaat waar het kasstroomoverzicht van uitgaat, wordt aangepast aan de volgende posten:

- Mutaties in voorraden en operationele vorderingen en schulden, waaronder debiteuren en crediteuren, voorzieningen en overlopende posten;
- Resultaatposten die geen kasstroom tot gevolg hebben in dezelfde periode;
- Resultaatposten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten, maar als investeringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Model A: balans per 31 december 2024

1	Activa	31-dec-2024		31-dec-2023	
	Vaste Activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	7.528.325		6.165.301	
	Totaal vaste activa		***7.528.325***		***6.165.301***
	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	773.861		1.373.889	
1.2.4	Liquide middelen	7.215.772		10.658.276	
	Totaal vlottende activa		*7.989.634*		*12.032.166*
	Totaal activa		**15.517.959**		**18.197.467**
2	**Passiva**				
2.1	Eigen vermogen	7.803.884		9.487.533	
2.2	Voorzieningen	1.951.240		4.154.778	
2.4	Kortlopende schulden	5.762.835		4.555.157	
	Totaal passiva		**15.517.959**		**18.197.467**

Model B: Staat van Baten en Lasten

		Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	33.859.213	32.697.952	33.156.747
3.2	Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	45.089	27.500	24.693
3.5	Overige baten	1.271.429	622.251	976.630
	Totaal baten	35.175.731	33.347.703	34.158.071
4	Lasten			
4.1	Personeelslasten	30.580.696	28.672.750	29.182.991
4.2	Afschrijvingen	1.143.022	1.238.668	1.019.357
4.3	Huisvestingslasten	1.848.845	1.958.000	1.926.909
4.4	Overige lasten	5.570.873	3.808.150	4.325.672
	Totaal lasten	39.143.436	35.677.568	36.454.929
	Saldo baten en lasten	-3.967.705	-2.329.866	-2.296.858
6	Financiële baten en lasten	113.709	50.000	76.762
	Resultaat	-3.853.996	-2.279.866	-2.220.096

Door het inzetten van € 1.284.983 aan publieke bestemmingsreserves (waaronder met name middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs en overige geoormerkte subsidies) en het volledig benutten van de private bestemmingsreserve ter waarde van € 291.338, is in totaal € 1.576.321 aan bestemmingsreserves vrijgevallen. Ter dekking van het negatieve exploitatieresultaat wordt daarnaast € 2.277.675 ten laste gelegd aan de algemene reserve. Per saldo daalt het totale eigen vermogen met € 1.683.649 en komt ultimo 2024 uit op € 7.803.884. Het effect van de stelselwijziging groot onderhoud op het resultaat bedraagt €364.880. (Dotatie voorziening + €363.500 minus afschrijvingslasten groot onderhoud €1.380)

Model C: kasstroomoverzicht.

Kasstroom uit operationele activiteiten	2024		2023	
Saldo Baten en Lasten	-3.967.705		-2.296.858	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	1.143.022		1.019.357	
Mutaties voorzieningen	-33.191		-195.742	
Veranderingen in vlottende middelen:				
Voorraden (-/-)	-		-	
Vorderingen (-/-)	600.028		905.214	
Schulden	1.207.678		1.003.419	
Effecten	-		-	
Totaal kasstroom uit bedrijf operaties:		-1.050.168		-1.375.039
Ontvangen interest	113.709		76.762	
		113.709		76.762
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten:		-936.460		-1.298.277
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in MVA (-/-)	-2.506.046		-1.057.728	
Overige Mutaties	-		-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten:		-2.506.046		-1.057.728
Mutatie liquide middelen		-3.442.505		-2.356.005
Beginstand liquide middelen	10.658.276		13.014.282	
Mutatie liquide middelen	-3.442.505		-2.356.005	
Eindstand liquide middelen		7.215.772		10.658.277

Dit is de stand inclusief de gelden van de onderwijsregio. Zie voor de toelichting onder de algemene grondslagen. De mutatie liquide middelen komt overeen met de mutatie van de stand van de liquide middelen tussen 31-12-2023 en 31-12-2024.

Activa

Materiele vaste activa

Toelichting op de balans 31 december 2024

1.1.2 Materiele vaste activa

		Aanschaf	Afschrijving	Boekwaarde	Investeringen	Overige mutaties	Afschrijvingen	Aanschaf	Afschrijving	Boekwaarde
		Prijs	Cumulatief					Prijs	Cumulatief	
		1-1-2024	1-1-2024	1-1-2024				31-12-2024	31-12-2024	31-12-2024
1.1.2.1	Gebouwen en terreinen	4.606.066	2.209.475	2.396.590	721.798	84.700	127.666	5.412.564	2.337.141	3.075.423
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	13.679.180	10.349.556	3.329.623	1.291.310	2.390	823.451	14.972.879	11.173.007	3.799.872
1.1.2.4	Leermethoden	1.145.371	793.373	351.998	151.697	-	191.905	724.870	413.079	311.790
1.1.2.4	Activa in ontwikkeling	87.090	-	87.090	341.240	-87.090	-	341.240	-	341.240
	Materiële vaste activa	19.517.706	13.352.405	6.165.302	2.506.046	-	1.143.022	21.451.553	13.923.228	7.528.325

De materiele vaste activa van de SCOG bestaat uit eigen investeringen in gebouwen, inventaris apparatuur en leermiddelen.

De balanspost gebouwen en terreinen bestaat voornamelijk uit de investeringen en verbouwingen door de SCOG in de scholen en vanwege een stelselwijziging met ingang van 01-01-2024 het geactiveerde groot onderhoud. Inventaris, apparatuur en leermiddelen zijn reguliere investeringen in het onderwijs. Investeringen boven een bedrag van 2.500 worden geactiveerd.

Vlottende activa

1.2.2	Vorderingen	31-12-2024	31-12-2023
1.2.2.1	Debiteuren algemeen	95.850	168.269
1.2.2.2	Vorderingen op OCW	1	1
1.2.2.7	Vorderingen ll../studenten/ deelnemers/cursisten	48.357	16.947
1.2.2.8	Overige overheden	5.082	-
1.2.2.10	Overige vorderingen	307.123	785.896
1.2.2.14	Te ontvangen interest	61.865	6.563
1.2.2.15	Overlopende activa overige	277.789	403.492
1.2.2.16	Voorziening oninbaarheid	-22.205	-7.278
	Vorderingen	**773.861**	**1.373.889**

De vordering ultimo 2024 is veel lager dan de vorderingen ultimo 2023. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de vorderingen die wij hadden op het UWV vanwege uit te betalen transitievergoedingen en een vordering op de penvoerder van de Subsidie Sterk Techniek Onderwijs. Deze middelen zijn begin 2024 aan ons overgemaakt. Het verschil in de overlopende activa wordt veroorzaakt door een toename van transitorische posten. Deze toename komt door een aantal hoge facturen die vooruitbetaald zijn voor het schooljaar 2024-2025.

Op 31 december 2024 bedraagt het totaal aan vorderingen € 773.861, een aanzienlijke daling ten opzichte van € 1.373.889 op 31 december 2023. Deze afname wordt grotendeels verklaard door het ontbreken van een grote vordering op STO (€ 567.000), UWV (€ 38.100) en een afrekening met DVEP (€ 31.690). Zulke posten zijn in 2024 niet aan de orde.

Verder zijn er in 2024 minder grote facturen verzonden eind december, zoals de verrekening van de scholenmarkt, die pas in 2025 is verzonden. Wel is zichtbaar dat er meer losse facturatie heeft plaatsgevonden (bijvoorbeeld voor reizen en excursies), maar dat daartegenover minder betaling staat, wat ook tot uiting komt in een hogere voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening is gestegen van € 7.278 naar € 22.205, mede vanwege de dalende bereidheid tot betaling van vrijwillige ouderbijdragen. Tot slot is het bedrag aan te ontvangen interest fors gestegen, van € 6.563 naar € 61.865, als gevolg van de wijziging bij ING van kwartaalrente naar jaarlijkse rente met nabetaling.

.2.4	Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
1.2.4.1	Kasmiddelen	715	1.874
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	7.215.058	10.656.402
	Liquide middelen	**7.215.772**	**10.658.276**

Zie het kasstroomoverzicht voor de mutatie van de liquide middelen tussen 31-12-2023 en 31-12-2024.

Passiva

	Eigen vermogen	Stand per 01-01-2024	Stelselwijziging groot onderhoud	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-24
2.1.1.1	Algemene reserve	5.586.515	2.170.347	-2.277.675		5.479.187
2.1.1.2	Bestemmingsreserve publiek	3.609.680		-1.284.983		2.324.697
2.1.1.3	Bestemmingsreserves privaat	291.338		-291.338		0
	Eigen vermogen	**9.487.533**	**2.170.347**	**-3.853.996**		**7.803.884**

	Bestemmingsreserve	**Stand per 01-01-2024**	**Resultaat**	**Overige mutaties**		
	Bestemmingsreserve BAPO	455		-455		-
	Bestemmingsreserve NPO	1.375.943		-1.165.500		210.443
	Bestemmingsreserve overig	2.233.283		-119.028		2.114.255
	Bestemmingsreserve publiek	3.609.680		-1.284.983		2.324.697
	Bestemmingsreserve privaat	291.338	-	-291.338	-	0
	Bestemmingsreserves privaat	291.338	-	-291.338	-	0

Ultimo 2024 bedraagt het Eigen Vermogen € 7.803.884. Dit is een afname ten opzichte van de stand per 1 januari 2024, toen het vermogen nog € 9.487.533 bedroeg. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een negatief resultaat van € -2.277.675 in 2024.

Een belangrijke oorzaak van het negatieve resultaat is de stijging van loonkosten en de toename in de inhuur van extern personeel. Daarnaast hebben meer leerlingen dan begroot een extern traject gevolgd, wat de kosten verder heeft verhoogd.

De mutaties in het eigen vermogen worden deels gedempt door een stelselwijziging met betrekking tot het groot onderhoud: waar voorheen een voorziening werd gevormd, wordt sinds 1 januari 2024 geïnvesteerd en afgeschreven. Dit heeft geleid tot een eenmalige toevoeging van € 2.170.347 aan de Algemene reserve.

De Bestemmingsreserves privaat zijn in 2024 volledig vrijgevallen, en ook binnen de publieke bestemmingsreserves heeft een onttrekking van € 1.284.983 plaatsgevonden. Per 31 december 2024 bedraagt het totaal aan bestemmingsreserves nog € 2.324.697, bestemd voor doelen in de toekomst. Het resterende tekort is ten laste van de Algemene reserve gebracht, die daardoor daalt naar € 5.479.187.

Bapo (0)

De bestemmingsreserve Bapo is bedoeld om de kosten van de niet opgenomen Bapo rechten uit het verleden te betalen. De Bapo reserve is het saldo van de gespaarde uren, gebaseerd op in cao vastgelegd uurtarief. Ultimo 2024 is deze reserve volledig besteed.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO) (210.443)

De bestemmingsreserve NPO is bedoeld om leerachterstanden bij leerlingen weg te werken die ontstaan zijn door de gevolgen van de Covid-19 pandemie en de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. De bijdrage die wij van het ministerie hiervoor hebben ontvangen is, voor zover dit nog niet is uitgegeven, ondergebracht in een bestemmingsreserve om te voorkomen dat het resultaat uit normale bedrijfsoefening geen vertekend beeld geeft. De uitgaven voor dit doel zullen ten laste van de reserve worden gebracht. In 2024 is 1.165.500 van deze reserve besteed aan interventies.

Nieuwbouw (1.224.677)

De nieuwbouwreserve schoolgebouwen is in 2008 gevormd door een stelselwijziging. De bestemmingsreserve is bedoeld om de afschrijvingskosten van onze eigen investeringen in de nieuwbouw te bekostigen. Uit de bestemmingsreserve nieuwbouw heeft in 2024 een onttrekking plaatsgevonden van de afschrijving van de eigen investering in het pand aan de Kluiverboom (19.500) en het bestuursbureau (24.528).

Groninger gelden (753.718)

De bestemmingsreserve Groninger gelden is in 2012 gevormd met een bijdrage die we in 2012 hebben ontvangen van de Gemeente Groningen. Dit dient ingezet te worden voor de kwaliteit van het onderwijs. In september 2021 zijn wij begonnen met projecten in het kader van de kwaliteitsimpuls 2023-2024, in 2024 is 75.000 besteed.

Privaat (0)

Deze bestemmingsreserve wordt gebruikt om eventuele tekorten op de ouderbijdrage op te vangen. In 2024 hebben wij 291.338 vrij laten vallen om het verschil tussen ontvangen ouderbijdrage en de kosten van extra activiteiten buiten het verplichte onderwijsprogramma om op te vangen. Ultimo 2024 is deze reserve volledig besteed.

Voorzieningen

2.2	Voorzieningen	Stand per 1-1-2024	Stelselwij-ziging groot onderhoud	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2024	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1t/m5 jaar
2.2.1	Personele voorzieningen	1.984.430		563.831	556.092	-	1.951.240	111.935	69.975
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	2.170.347	-2.170.347	-	-	-			
	Voorzieningen	4.154.778	-2.170.347	563.831	566.092		1.951.240	111.935	69.975
	Uitsplitsing								
	Voorziening jubilea	607.531		20.465	27.610	-	559.457		
	Voorziening spaarverlof	170.632		63.663	34.031	-	200.264		
	Voorziening langdurig zieken	357.774		411.551	265.400	-	503.925		
	Voorziening arbeidsmarkt in balans	34.681		43.152	30.256	-	47.577	47.577	
	Voorziening duurzaam inzetbaar	644.003		-	138.320	-	505.684		
	Overige personele voorzieningen	169.809		25.000	60.476	-	134.333	64.358	69.975
2.2.1	Personele voorzieningen	1.984.430		563.831	566.092	-	1.951.240	111.935	69.975
	Voorziening groot onderhoud	2.170.347	-2.170.347	-	-	-	-	-	
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	2.170.347	-2.170.347	-	-	-	-	-	

Onderhoud voorziening

Waar voorheen een voorziening werd getroffen voor toekomstige onderhoudskosten, kiezen wij nu voor de componentenbenadering waarbij al het groot onderhoud wordt geactiveerd en afgeschreven (RJ 212.448 e.v.). De voorziening is per 1 januari 2024 volledig verwerkt in het Eigen Vermogen.

Kortlopende schulden

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2024	31-12-2023
2.4.8	Crediteuren	637.978	1.049.519
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.372.972	1.279.436
2.4.10	Pensioenen	392.407	356.818
2.4.12	Overige kortlopende schulden	1.154.988	217.981
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW/EZ	664.385	574.580
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	89.992	25.775
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	1.299.110	964.815
2.4.18	Te betalen interest	-	-
2.4.19	Overige overlopende passiva	151.004	86.230
	Kortlopende schulden	5.762.835	4.555.156

De kortlopende schulden zijn ultimo 2024 toegenomen met € 1.207.678 ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze stijging wordt veroorzaakt door verschillende onderliggende posten.

De schuld aan crediteuren is per 31 december 2024 lager dan het jaar ervoor. Begin 2025 is deze schuld vrijwel volledig voldaan. De schulden aan ABP, Belastingdienst en UWV hebben betrekking op de loonkosten over december 2024 en zijn, conform gebruik, in januari 2025 betaald.

De post vooruit ontvangen subsidie OCW betreft geoormerkte subsidies die in of voor 2024 zijn ontvangen, maar waarvan de besteding (deels) in 2025 plaatsvindt. Ondanks een vrijval van € 144.000, is deze post vooral gestegen door de toekenning en ontvangst van de subsidie Basisvaardigheden voor scholen en Impuls Open Leermateriaal. Daarnaast is de organisatie per 2024 penvoerder voor de Onderwijsregio, waarvoor eind 2024 een bedrag van € 1 miljoen is ontvangen. Dit bedrag is in 2025 grotendeels uitgekeerd aan de betrokken partijen

De post vooruit ontvangen bedragen bevat onder meer vooruitbetaalde ouderbijdragen, een bijdrage van de Stichting Arbeidsmarkt voor scholing, en een subsidie voor Internationalisering.

Tot slot bestaat de post overige overlopende passiva voornamelijk uit lopende schoolprojecten waarvan de uitvoering doorloopt in 2025.

Model G: verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo 2024 conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	**Datum**	**Onderhanden/Ja/Nee**
Regeling aanvullende bekostiging technisch vmbo 2018 en 2019	923640-2	21-11-2018	J
Regeling aanvullende bekostiging technisch vmbo 2018 en 2020	964321-2	20-11-2019	J
Subsidieregeling Heterogene brugklassen	SHB22121	1-6-2022	J
Subsidieregeling verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-2567	31-5-2023	Onderhanden
Subsidieregeling Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL23VO006	21-8-2023	Onderhanden
Subsidieregeling Heterogene brugklassen	SHB423022	5-12-2023	Onderhanden
Subsidieregeling verbetering Basisvaardigheden	VBV24-VO-2597	17-6-2024	Onderhanden
Impuls Open Leermateriaal 2023	IOL230050	13-2-2024	Onderhanden
Onderwijsregio	OWR230119	9-12-2024	Onderhanden

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Tot. subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1-1- 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31-12-2024
	Kenmerk/ datum						
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	GLTL20105/ 11-9-2020	161.999	161.999	148.770	13.230	13.230	-
	Totaal	161.999	161.999	148.770	13.230	13.230	-

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Binnen de SCOG is sprake van de volgende niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen:

Vorderingen OCW

De vordering van 1,- op OCW heeft betrekking op de bekostiging over de periode augustus - december 2005. Als gevolg van de overgang van de bekostiging van schooljaar naar kalenderjaar per 1/1/2006 zal deze vordering naar verwachting niet worden uitbetaald. Formeel blijft de vordering van € 1.365.234 op OCW bestaan. Om te komen tot een reële weergave van het weerstandsvermogen is de vordering op 1,- na afgeboekt. Zie Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO.

Leermiddelen

Voor de afname van de leermiddelen is een contract afgesloten waarin prijsafspraken zijn vastgelegd. De duur van het contract is 2 jaar, jaarlijks te verlengen voor de periode van 1 schooljaar. In 2023 is dit contract verlengd. De contractwaarde bedraagt ongeveer 700.000 per jaar. De besprekingen ter voorbereiding op een aanbesteding zijn in volle gang.

Schoonmaak

Ingaande 1 juni 2023 is na aanbesteding een nieuw contract afgesloten voor de schoonmaak van alle panden. Het betreft een contract voor onbepaalde tijd met een contractwaarde per jaar van ongeveer 425.000. Op grond van de wachtkamerovereenkomst is per 1 november 2023 alsnog een overeenkomst aangegaan met een andere opdrachtnemer voor onbepaalde tijd met een contractwaarde van ongeveer 500.000 per jaar.

Energie

De levering van gas en elektriciteit is Europees aanbesteed, per 1 januari 2022 is een contract afgesloten voor 4 jaar. De eigenaar van DVEP heeft zich echter teruggetrokken van de Nederlandse markt, waarop na nieuwe Europese aanbesteding een contract is afgesloten met een andere aanbieder voor 2 jaar met een contractwaarde van ongeveer 1.3 miljoen totaal.

Reprografie

Voor alle scholen is per 2020 een onderhoudscontract afgesloten met een looptijd van 4 jaar. Het servicecontract is gebaseerd op verbruik. De contractwaarde bedraagt ongeveer 35.000, - per jaar. Het contract is verlengd t/m december 2026.

Hardware en software

Voor de hardware en software zijn diverse contracten afgesloten waarin prijsafspraken zijn vastgelegd. De looptijd van deze contracten is 1 tot 5 jaar. Een deel van de contracten is Europees aanbesteed. De gezamenlijke contractwaarde bedraagt ongeveer 400.000 in 2024.

Baten

Toelichting op staat van baten en lasten

Rijksbijdragen

3.1	Rijksbijdragen			
		Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2024
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	27.946.206	27.484.858	27.888.621
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	2.452.233	1.846.600	1.746.200
3.1.3.1	Doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkings-verbanden	3.460.774	3.366.494	3.521.926
	Rijksbijdragen	33.859.213	32.697.952	33.156.747

In 2024 bedragen de Rijksbijdragen in totaal € 33.859.213, wat € 702.465 hoger is dan in 2023 en € 1.161.261 hoger dan begroot.

De rijksbijdrage OCW is met € 27.946.206 iets hoger dan in 2023 (+€ 57.585) en ligt ook boven de begroting. Deze stijging komt voornamelijk door de verhoging van de basisbekostiging als gevolg van de nieuwe CAO VO, waarin loonstijgingen zijn verwerkt.

De overige subsidies OCW zijn gestegen ten opzichte van 2023 (+706.032) en vallen hoger uit dan begroot. Dit komt vooral door de onderwijsregio. Als we kijken naar de rest van de overige subsidies die zijn betsemd voor het CSG dan zie we dat in 2023 meer middelen zijn besteed aan het project Sterk Techniek Onderwijs (STO), Hoewel er extra is ingezet op het inlopen van achterstanden binnen dit project, heeft dit niet geleid tot een hogere declaratie dan eerder gerealiseerd.Q4 is 26% van het gedeclareerde uitgekeerd i.v.m. meer kosten dan begroot.

De doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden bedragen € 3.460.774 en liggen iets onder het niveau van 2023 (–€ 61.152), maar iets boven de begroting. Ook hier speelt de loonontwikkeling een rol in het uiteindelijke bedrag.

De beperkte afwijking ten opzichte van de begroting is grotendeels het gevolg van CAO-gerelateerde bijstellingen en gewijzigde inzet op specifieke subsidieregelingen, die bij het opstellen van de begroting nog niet volledig voorzien waren.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
		Werkelijk 2024	**Begroting 2024**	**Werkelijk 2024**
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	39.695	27.500	36.321
3.2.2.3	Overige overheden	5.395	-	-11.628
3.2.3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	45.089	27.500	24.693

De CSG ontvangt van de Gemeente Groningen een bijdrage voor de vrijwillige ouderbijdrage schoolfonds en loonkostensubsidie. Ook is er in 2024 weer RDE-subsidie ontvangen voor zonne-energie.

3.5 Overige baten

		Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
3.5.1	Opbrengst verhuur	8.230	6.000	11.620
3.5.2	Detachering personeel	138.864	152.700	164.091
3.5.5	Ouderbijdragen	377.082	282.375	550.177
3.5.9	Opbrengst catering	110.247	61.500	93.971
3.5.10	Overige	637.005	119.676	156.772
	Overige baten	1.271.429	622.251	976.630

De overige baten bedragen in 2024 in totaal € 1.271.429, wat € 649.178 hoger is dan begroot en € 294.799 hoger dan in 2023.

Deze stijging wordt met name verklaard door de post ouderbijdragen, die uitkomt op € 377.082 ten opzichte van een begroting van € 282.375. Hoewel het totaal lager is dan in 2023, zijn er in 2024 meer meerdaagse reizen georganiseerd dan begroot, wat heeft geleid tot een toename in vrijwillige bijdragen. Ook betaalde een groter deel van de ouders (meer dan de begrote 50%) de ouderbijdrage.

De post detachering personeel ligt met € 138.864 weliswaar onder het niveau van 2023 en de begroting, maar blijft substantieel. Er zijn nog altijd meer medewerkers gedetacheerd dan eerder voorzien.

De opbrengst catering is met € 110.247 aanzienlijk hoger dan begroot (€ 61.500), mede dankzij een ruimer en gevarieerder assortiment dat goed is ontvangen binnen de scholen.

Onder overige baten valt een bedrag van € 637.005, wat sterk afwijkt van de begrote € 119.676. Deze stijging wordt onder andere verklaard door de ontvangst van diverse subsidies, waaronder de SUFIS-subsidie voor het Wesselgansfort maar ook voor culturele activiteiten (zoals CMK), en incidentele baten zoals een subsidie voor schoolontbijt. Deze baten waren niet of slechts beperkt begroot.

Lasten

Personele lasten

4.1	Personele lasten			
		Werkelijk 2024	**Begroting 2024**	**Werkelijk 2023**
4.1.1	Lonen en salarissen	28.422.178	27.003.070	26.563.635
4.1.2	Overige personele lasten	2.702.071	1.894.680	2.880.956
4.1.3	Af: Ontvangen vergoedingen	543.553	225.000	261.599
	Personele lasten	30.580.696	28.672.750	29.182.991
	Uitsplitsing			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	22.436.608		20.822.509
4.1.1.2	Sociale lasten	2.942.722		2.912.367
4.1.1.3	Premies Participatie-fonds (PO/VO)			
4.1.1.4	Premies Vervangingsfonds (PO/VO)			
4.1.1.5	Pensioenpremies	3.072.984		2.792.220
	Lonen en salarissen	28.452.314	-	26.527.097
4.1.2.1	Dotaties voorzieningen	543.366	235.761	218.806
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	1.783.105	1.215.800	2.373.227
4.1.2.3	Overige	375.599	443.119	296.922
	Overige personele lasten	2.702.071	1.849.680	2.880.956

De totale personele lasten bedragen in 2024 € 30.580.696, wat een stijging betekent van € 1.397.704 ten opzichte van 2023 en € 1.907.946 meer dan begroot.

De post lonen en salarissen is gestegen naar € 28.422.178, een toename van € 1.858.544 ten opzichte van 2023. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de cao-loonontwikkeling en de inzet van extra personeel. Daarnaast zijn de pensioenpremies gestegen van € 2.792.220 naar € 3.072.984. De stijging van de loonkosten is deels gecompenseerd via een hogere Rijksbijdrage.

Binnen de overige personele lasten is sprake van een lichte daling ten opzichte van 2023 (–€ 178.885), ondanks hogere uitgaven aan personeel niet in loondienst. Deze bedragen in 2024 € 1.783.105, wat wel lager is dan in 2023, maar € 567.305 meer dan begroot. Er is opnieuw veel extern personeel ingezet, met name voor tijdelijke vervanging en specifieke begeleidingstrajecten.

De dotaties aan voorzieningen zijn met € 543.366 hoger dan begroot.

Ten opzichte van de begroting zijn de overige personele lasten in totaal € 807.391 hoger, voornamelijk door de hogere inhuur van externen en aanvullende kosten voor begeleiding, verzuim en overige personeelsvoorzieningen.

Tot slot is € 543.553 aan vergoedingen ontvangen wat verklaard wordt door verzuim en meer dan verwacht langdurig zieken.

Gemiddeld aantal FTE			
Functiecategorie	**2024**	**2023**	**2022**
Directie	6	6	6
OOP	97	94	85
OP	228	223	217
Totaal	331	323	308

Afschrijvingslasten

4.2	Afschrijvingslasten			
		Werkelijk 2024	**Begroting 2024**	**Werkelijk 2023**
4.2.2	Afschrijvingen materiele vaste activa	1.143.022	1.238.668	1.019.357
	Uitsplitsing:			
	Afschrijvingslast gebouwen en terreinen	127.666	134.601	106.678
	Afschrijvingslast inventaris en apparatuur	823.451	915.174	685.808
	Afschrijvingslast leermethoden	191.905	188.893	226.871
4.2.2	Afschrijvingen materiele vaste activa	1.143.022	1.238.668	1.019.357
	Afschrijvingslasten	1.143.022	1.238.668	1.019.357

De afschrijvingslasten bedragen in 2024 € 1.143.022, wat € 95.646 lager is dan begroot, maar € 123.665 hoger dan in 2023.

De stijging ten opzichte van vorig jaar wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere afschrijvingen op inventaris en apparatuur (€ 823.451 in 2024 tegenover € 685.808 in 2023). Deze toename hangt samen met extra investeringen in vaklokalen, mede in het kader van het programma Sterk Techniek Onderwijs (STO). Voor deze investeringen worden de afschrijvingslasten gedeclareerd bij STO.

Verwacht wordt dat in de komende jaren de afschrijvingen op gebouwen en terreinen een substantiële stijging gaat doormaken in verband met de stelselwijziging die is doorgevoerd per 1-1-24

Daarentegen zijn de afschrijvingen op gebouwen en terreinen en leermethoden nu nog beperkt gebleven. Met name bij gebouwen is sprake van een lagere last (€ 127.666 tegenover een begroting van € 134.601), doordat geplande verbouwingen later zijn gestart en afgerond dan verwacht. Ook bij leermethoden is een lichte daling zichtbaar ten opzichte van 2023.

De lagere afschrijvingslasten in vergelijking met de begroting zijn dan ook voornamelijk toe te schrijven aan uitgestelde investeringen in gebouwen en goedkopere inkoop ICT.

Huisvestingslasten

4.3	Huisvestingslasten			
		Werkelijk 2024	**Begroting 2024**	**Werkelijk 2023**
4.3.1	Huurlasten	120.490	67.250	77.005
4.3.2	Verzekerings-lasten	1.897	2.000	2.686
4.3.3	Onderhouds-lasten	623.464	467.500	509.433
4.3.4	Energie en water	467.080	386.150	426.082
4.3.5	Schoonmaakkosten	549.803	593.000	469.990
4.3.6	Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	62.598	64.100	49.105
4.3.7	Dotatie voorziening onderhoud	-	363.500	363.492
4.3.8	Overige huisvestingslasten	23.513	14.500	29.117
	Huisvestingslasten	1.848.845	1.958.000	1.926.909

De huisvestingslasten bedragen in 2024 in totaal € 1.848.845, waarmee deze € 109.155 lager zijn dan begroot en € 78.064 lager dan in 2023.

De daling ten opzichte van de begroting wordt vooral veroorzaakt door het vervallen van de dotatie aan de voorziening onderhoud. Als gevolg van een stelselwijziging wordt er vanaf 2024 niet meer gedoteerd aan deze voorziening, maar wordt er geïnvesteerd en afgeschreven op onderhoud. In de begroting was hiervoor nog € 363.500 opgenomen.

Tegenover deze daling staat een duidelijke stijging van de onderhoudslasten, die met € 623.464 fors hoger zijn dan begroot (+€ 155.964) en ook hoger dan in 2023. Deze stijging past binnen een bredere markttrend waarin materiaalkosten en uitvoeringskosten sterk zijn toegenomen.

Ook de kosten voor energie en water zijn gestegen en liggen met € 467.080 boven zowel de begroting als het bedrag van vorig jaar. Dit komt vooral door hogere energietarieven.

De huurlasten zijn eveneens gestegen, mede door tijdelijke huur van aanvullende sport ruimtes of voorzieningen.

Daarentegen zijn de schoonmaakkosten met € 549.803 lager dan begroot, hoewel ze nog steeds hoger liggen dan in 2023. De eerdere aanbesteding heeft geleid tot hogere tarieven door loonontwikkelingen, maar het verbruik en aantal inzeturen is beperkt gebleven.

Per saldo blijven de huisvestingslasten in 2024 onder de begroting, maar de onderliggende posten tonen duidelijk de effecten van prijsstijgingen op de vastgoed- en energiemarkt.

Overige lasten

4.4	Overige lasten			
		Werkelijk 2024	**Begroting 2024**	**Werkelijk 2023**
4.4.1	Administratie en beheer	448.062	279.800	341.240
4.4.2	Inventaris en apparatuur	777.199	779.825	742.937
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	1.134.759	1.030.000	970.956
4.4.4	Dotatie overige voorzieningen	30.072	5.825	20.214
4.4.5	Overige	3.180.781	1.712.700	2.250.325
	Overige lasten	5.570.873	3.808.150	4.325.672

De overige lasten bedragen in 2024 in totaal € 5.570.873, wat € 1,762.723 hoger is dan begroot en € 1.245.200 hoger dan in 2023.

De post administratie en beheer komt uit op € 448.062, wat € 168.262 boven de begroting ligt. Deze stijging wordt verklaard door hogere kosten voor onder andere kantoorartikelen, PR en marketing.

De kosten voor inventaris en apparatuur zijn vrijwel gelijk aan de begroting, maar wel iets hoger dan in 2023 (+€ 34.262), onder meer door stijgende ICT-licentieprijzen.

De uitgaven aan leer- en hulpmiddelen bedragen € 1.134.759, wat boven begroting ligt (+€ 104.759) en ook hoger is dan in 2023. Dit verschil hangt deels samen met het vervallen van eerdere NPO-boekingen; in 2024 zijn weer meer reguliere kosten via deze post verantwoord.

Het grootste verschil zit in de post overige lasten, die met € 3.180.781 fors uitvalt ten opzichte van de begroting (+€ 1.468.081) en ook hoger dan in 2023 (+€ 930.456).

Het grootste verschil is de onderwijsregio met €903.644 die niet is begroot.

Contributies: gestegen naar € 145.294 (+€ 51.694 t.o.v. begroting), deels door inflatiecorrecties en uitbreiding van deelname aan landelijke samenwerkingsverbanden.

Culturele activiteiten en internationalisering: gezamenlijk goed voor ruim € 86.000, mede dankzij ontvangen CMK-subsidies.

Meerdaagse reizen en excursies: hoewel het bedrag voor meerdaagse reizen daalde t.o.v. 2023, bleef het hoog (€ 233.785) en was de begroting hiervoor krap bemeten.

Externe leerlingen: fors gestegen naar € 575.170, wat € 375.170 boven begroting ligt – dit betreft kosten voor leerlingen die via externe aanbieders een traject volgen.

Schoolontbijt/Jeugdeducatiefonds: € 106.287, deze kosten waren niet begroot en betreffen verstrekkingen aan leerlingen. Deze kosten worden gedeclareerd.

Bijzondere lasten (NPO) zijn nog steeds aanzienlijk (€ 293.150), maar lager dan in 2023.

De uitgaven aan de leerlingkantine zijn iets hoger dan begroot, Tot slot zijn incidentele posten als projecten, vieringen, sportactiviteiten, en ouderraad hoger uitgevallen door een toename van het aantal georganiseerde activiteiten.

Samengevat laat 2024 een breder en intensiever aanbod aan activiteiten voor leerlingen zien, evenals hogere externe trajectkosten, wat de toename in de overige lasten grotendeels verklaart.

Accountantshonoraria

De onderstaande accountantshonoraria zijn ten laste gebracht van het resultaat en betreffen uitsluitend de werkzaamheden uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art.1, lid 1 Wta. Voor het onderzoek van de jaarrekening 2024 is op het moment van schrijven van de jaarrekening een voorschot in rekening gebracht en is voor het restant dat in 2024 in rekening zal worden gebracht een schuld opgenomen.

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Specificatie honorarium accountant			
Onderzoek jaarrekening 2022			18.725
Onderzoek jaarrekening 2023			32.365
Onderzoek jaarrekening 2024	35.000	35.000	
Accountantslasten	35.000	35.000	51.090

Financiële baten en lasten

6.	Overige lasten			
		Werkelijk 2024	**Begroting 2024**	**Werkelijk 2023**
6.1.1	Rentebaten	113.709	50.000	76.762
6.2.1	Rentelasten (-/-)	-	-	-
	Financiële baten en lasten	113.709		76.762

Door een verandering van de rentestand van negatief naar positief vanaf eind 2023 zijn de rentebaten met 36.947 gestegen ten opzichte van 2023.

Verplichte toelichting

Model E: verbonden partijen

Er is geen sprake van verbonden partijen in 2024.

Algemeen

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstelt aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De stichting handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de stichting verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De stichting loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder debiteuren en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico dat de stichting loopt, bedraagt de boekwaarde van deze financiële instrumenten. De blootstelling aan kredietrisico van de stichting wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke debiteuren. De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voornamelijk geconcentreerd op onderwijs gerelateerde instellingen en ondernemingen. Indien er sprake is van een kredietrisico, is deze voorzien.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van de stichting is om te financieren o.b.v. kortlopende financiering. De overige vorderingen en schulden zijn niet rentedragend of het rente-effect is van verwaarloosbare betekenis. De onderneming loopt hierdoor een beperkt renterisico over de vorderingen en schulden. De stichting heeft als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten blijft. Dit doen zij middels de managementrapportage. Liquide middelen omvatten kasgelden en tegoeden op bank – en girorekeningen. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De boekwaarde benadert de waarde in het economisch verkeer. De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de organisatie. De liquiditeitspositie wordt gemonitord door overzichten in de kwartaalrapportages.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

WNT-verantwoording 2024

De WNT is van toepassing op SCOG. Het voor SCOG toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 181.000,00. De verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op SCOG zijnde regeling:

Sectorale regeling onderwijs (VO).

In 2024 behaalde de SCOG in totaal 12 complexiteitspunten op basis van instellingskenmerken. De bezoldigingsklasse is D.

Bezoldiging topfunctionarissen

	R.J. Benjamins	
Functiegegevens	Bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling	1-1 – 31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	
Dienstbetrekking	Ja	
	2024	2023
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	142.028	125.316
Beloningen betaalbaar op termijn	21.413	21.230
Subtotaal	163.441	146.546
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000	173.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag Bezoldiging	N.v.t.	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen	Gegevens 2024				
	Lindemulder, J.K.	Antuma, K.H.J.	Poede-Steenbeek, B.K.P	Aukema-Swart, M.H.	Zwart, M.A.
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	(vice)voorzitter*	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1-1 – 30-06	1-1 – 31-12	1-1 – 31-12	1-1 – 31-12	1-1 – 31-12
Bezoldiging	5.175	6.900	8.625*	6.900	6.900
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	13.575	18.100	22.625*	18.100	18.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	5.175	6.900	8.625*	6.900	6.900
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	Gegevens 2023				
	Lindemulder, J.K.	Antuma, K.H.J.	Poede-Steenbeek, B.K.P.	Aukema-Swart, M.H.	Zwart, M.A.
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Vicevoorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 – 31-12	1-1 – 31-12	1-1 – 31-12	1-1 – 31-12	1-1 – 31-12
Bezoldiging	7.528	5.053	5.053	5.053	5.053
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.950	17.300	17.300	17.300	17.300

*Mevrouw B.K.P. Poede-Steenbeek heeft de periode van 1 januari t/m 31 juni 2024 de functie vicevoorzitter. De periode vanaf 1 juli t/m 31 december 2024 heeft mevrouw B.K.P. Poede-Steenbeek de functie voorzitter. De vergoedingen voor beide functies is in bovenstaand overzicht naar rato ingevuld.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen	Gegevens 2024	
	Boonstra A.S.	Bergsma, J.T.
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1-7 – 31-12	1-7 – 31-12
Bezoldiging	3.450	3.450
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	9.050	9.050
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	3.450	3.450
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

	Gegevens 2023	
	Boonstra, A.S.	Bergsma, J.T.
Functiegegevens	N.v.t.	N.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in 2023	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	N.v.t.	N.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die zijn voorgevallen tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Deel 3

Overige gegevens

Statutaire winstbestemming

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat.

Gegevens organisatie

Naam:	Stichting Christelijk Onderwijs Groningen
KvK-nummer:	40026490
Bezoekadres:	Eenrumermaar 4, 9735 AD Groningen
Postadres:	Postbus 9475, 9703 LR Groningen
Telefoonnummer:	050-5742766
Brin-nummer:	14RP
Emailadres:	bestuur@csg.nl
Website:	www.csg.nl
Bestuurder:	R.J. Benjamins

Handtekening bestuurder	Handtekening voorzitter Raad van Toezicht
R.J. Benjamins	B.K.P. Poede-Steenbeek

Handelsweg 16C
9482 WE Tynaarlo
Postbus 67
9480 AB Vries

T (0592) 53 09 53
info@afier.com
afier.com

KvK 02086462
BTW 8138.33.991.B01
IBAN NL55INGB0669748528

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Christelijk Onderwijs Groningen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Christelijk Onderwijs Groningen te gemeente Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Christelijk Onderwijs Groningen op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Onderwijs Groningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De bestuurder is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024. In dit kader is de bestuurder tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de bestuurder afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de bestuurder het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.

Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing

Tynaarlo, 25 juni 2025

w.g.

Afier Auditors B.V.
De heer T.E. Jansen MSc RA